Nr. 360 | Niedziela 18 Grudnia 1938 r. | Rocznik XLV.

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7 — Tel. 5.05.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 188

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 80, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 10 mm. gr. 20, powyżej 10 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwania i zaofiarowania pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Dyktatura w Rumunii

Utworzenie monopartyjnego „Frontu Narodowego"

Wszelka działalność polityczna zakazana

W czwartek w późnych godzinach wieczornych ukazał się dekret podpisany przez króla Karola i kontrasygnowany przez premiera patriarchę Mirona Cristea, ministra sprawiedliwości Jamandi i ministra spraw wewnętrznych Calinescu w sprawie utworzenia rumuńskiego stronnictwa zjednoczenia narodowego, które będzie nosiło nazwę: „Front rumuńskiego odrodzenia narodowego".

Dekret stwierdza, że tylko „Front odrodzenia narodowego" będzie uznany za jedyną organizację polityczną w kraju. Zadaniem tej organizacji ma być obudzenie świadomości narodowej w szerokich masach oraz akcja solidarna celem obrony i rozwoju kraju oraz konsolidacji ustroju państwowego.

Dekret stanowi, że członkowie rady królewskiej stają się z samego prawa członkami nowej organizacji, do której może być przyjęty każdy obywatel rumuński, mający 21 lat ukończonych z wyjątkiem wojskowych w służbie czynnej i sędziów.

„Front odrodzenia narodowego" jest jedynie uprawniony do zgłaszania kandydatur w wyborach do parlamentu, do rad gminnych oraz do organizacji zawodowych. Wszelka działalność polityczna poza ramami „Frontu" jest zakazana i jest uważana za nielegalną. Za udział w nielegalnej działalności politycznej grozi kara utraty praw obywatelskich na przeciąg 2 — 5 lat.

Według obiegających pogłosek byli premierzy Maniu i Madgearu, należący do narodowego stronnictwa chłopskiego, szef liberałów, b. premier Dinu Bratianu, przewódca liberałów dysydentów, b. minister Jerzy Bratianu i b. minister Micescu, odmówili podpisania wniosku o utworzenie nowej organizacji.

Udaremniony spisek przeciw Czang-Kai-Szekowi

Kanton w ogniu walk

Bazy aprowizacyjne partyzantów chińskich w Szanghaju

Prasa japońska podaje szczegóły spisku przeciw marszałkowi Czan-Kai-Czekowi w obozie Kuomintangu. Spisek ten został wykryty jeszcze podczas pożarów w Czangsza, lecz istota sprawy teraz dopiero doszła do wiadomości publicznej.

Na czele spisku stanęli generałowie Fyn-Fi i Wen-Tun-Fu, obaj należący do prawego skrzydła Kuomintangu. Spiskowcy planowali aresztowanie Czang-Kai-Czeka i jego zaufanego przyjaciela gen. Dżen-Czena, oraz aresztowanie i rozstrzelanie Czen-Wen-Laja i Gorno-Dżuna, przewódców chińskiej armii czerwonej. Spiskowcy zwerbowali licznych zwolenników wśród kadr oficerskich, głównie wychowanków szkoły kantońskiej, t. zw. huanpuskiej. Spisek został wykryty; obaj generałowie - rebelianci rozstrzelani, w armii zaś przeprowadzana jest surowa „czystka", które obejmuje również cywilną administrację prowincji Hunan.

* * *

Komunikat chiński donosi, iż walki dokoła Kantonu rozwijają się coraz bardziej. Japończycy kontynuują natarcie w kierunku zachodnim, Chińczycy zaś koncentrują swe siły na południowo-wschód od Kantonu. Ostatnio przybyły posiłki chińskie: zmotoryzowane pułki z artylerią i samoloty. Kolumna chińska energicznym atakiem zdobyła Wyngnan. Zaatakowana przez inną kolumnę st. Szelun została doszczętnie zniszczona po zbombardowaniu jej przez samoloty chińskie. Walka trwa.

* * *

Rzecznik japoński władz wojskowych oświadczył, że t. zw. czwarta chińska armia partyzancka posiada swą bazę aprowizacyjną prawdopodobnie na terenie koncesji międzynarodowej w Szanghaju.

Prezydent rozwiązał Zgromadzenie Narodowe

Zamach stanu w Ekwadorze

Bunt niektórych pułków - Aresztowanie posłów lewicowych

Ze stolicy Ekwadoru nadchodzą następujące szczegóły zamachu stanu.

Prezydent Ekwadoru Mosquera Narvaez odrzucił wniosek leadera lewicy zgromadzenia Narodowego Larrea Abba, który oskarżał prezydenta o uprawnienia dyktatorskie. W konsekwencji wniosek lewicy domagał się ustąpienia prezydenta. Prezydent, mając zapewnione poparcie dowództwa wojsk, — stacjonowanych w stolicy, i poparcie partii liberalnej, rozwiązał w odpowiedzi zgromadzenie narodowe i zarządził aresztowanie leaderów lewicy. Jednocześnie prezydent zwołał elektorów dla dokonania nowych wyborów kongresu.

Decyzji prezydenta przeciwstawiły się dwie formacje wojskowe w Quito, a mianowicie pułk kawalerii „Vachagui" i batalion piechoty „Alfaro". Oddziały prezydenta obsadziły wówczas punkty strategiczne miasta.

Nie chcąc dopuścić do wojny domowej, niektórzy deputowani wystąpili z inicjatywą zwołania gabinetu i zaproszenia przedstawicieli oficerów, należących do przeciwników prezydenta. Na tym posiedzeniu postanowiono, iż prezydent Mosquera Narvaez zachowa narazie urząd prezydenta, a w ciągu 30 dni odbędą się nowe wybory, by kongres mógł się zebrać 1 lutego. We czwartek wystosowano ultimatum do deputowanych lewicy, którzy schronili się w domu, stanowiącym — jak twierdzi policyjny komunikat — własność państwa obcego i wywierali nacisk na pułk „Yachagui", by nie akceptował zawartego porozumienia. Wobec powyższego rząd wysłał oddziały wojskowe, które aresztowały b. przewodniczącego Arizaga Luque i 20-tu deputowanych.

Rządowy komunikat twierdzi, że spokój został przywrócony w całym kraju.

W dniu 18 grudnia wszyscy do urn wyborczych

W Warszawie, Łodzi, Krakowie, Poznaniu, Bydgoszczy, Chrzanowie, Trzebini, Krzeszowicach, Szczakowej, Jaworznie, Inowrocławiu, Jarocinie, Obornikach, Wągrowcu, Pleszewie, Lesznie, Grudziądzu, Nowem, Brodnicy, Działdowie, Chełmnie, Świeciu, Toruniu, Ostrowiu Wielkopolskim.

Gen. Franco zwraca b. królowi Alfonsowi XIII skonfiskowane przez Republikę majątki

Gen. Franco przedstawił swojej radzie ministrów projekt ustawy, w myśl której wszystkie majątki b. króla Alfonsa zostaną mu zwrócone. Jak wiadomo, cały majątek b. króla został w swoim czasie skonfiskowany na rzecz republiki. Projekt ustawy przedłożony przez gen. Franco przewiduje dalej przywrócenie praw obywatelskich b. królowi Alfonsowi, co umożliwi mu powrót na teren Hiszpanii.

W otoczeniu b. króla hiszpańskiego Alfonsa informują, iż dekret rządu w Burgos, przywracający mu obywatelstwo hiszpańskie i skonfiskowane majątki, nie wpłynie w najbliższej przyszłości na zmianę planów króla.

Złoty skarb Holandii

ma zabezpieczyć kraj w razie wojny

Korespondent haski „Timesa" przynosi sensacyjną wiadomość, że bank niderlandzki wywozi stopniowo od pewnego czasu zapasy swego złota zagranicę i że ogłoszony został dekret królewski, upoważniający gubernatora banku do zachowania tajemnicy, co do miejsca, w którym złoto zostało zdeponowane.

Zapas złota w banku niederlandzkim wynosi około 1.481.000.000 florenów, z czego około 400.000.000 florenów zostało wywiezionych zagranicę. Oficjalnie wyjaśnia się, że wywóz złota dokonywany jest nie tyle z obawy, że mogłoby być na wypadek wojny zagrożone, ile dlatego, że na wypadek wojny Holandia będzie musiała płacić złotem.

Zajścia ze strajkującymi w porcie francuskim St. Nazaire

W porcie francuskim St. Nazaire doszło do zajść pomiędzy strajkującymi robotnikami a łamistrajkami. Na zdjęciu scena z interwencji policji i gwardji lotnej.

Sytuacja w Belgii

W kołach parlamentarnych krążą pogłoski, że premier Spaak zamierza w związku z zawikłaną sytuacją wewnętrzną i z odmową partii socjalistycznej uznania gen. Franco, zrezygnować z mandatu poselskiego. Spaak nie ustąpi, jako szef rządu a jedynie zgłosi dymisję jako deputowany. Jednocześnie krążą pogłoski, że król Leopold III, który darzy szefa rządu całkowitym zaufaniem, rozwiąże Izbę Deputowanych i zarządzi nowe wybory do parlamentu.

Oficjalne wyniki wyborów w Kłajpedzie

W piątek wczesnych godzinach rannych zostały ogłoszone wyniki wyborów do szóstego sejmiku kłajpedzkiego.

Oddano ważnych głosów 2.093.466, przy czym na listę kłajpedzko - niemiecką oddano 1.826.981 głosów, a na wszystkie listy litewskie 266.485 głosów.

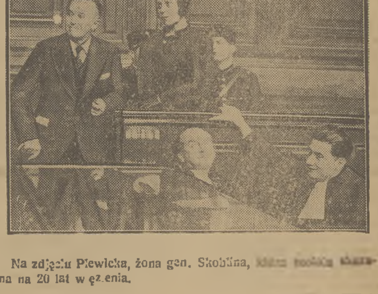
W ten sposób lista niemiecko-kłajpedzka dr. Neumanna uzyskała 87,3 proc. a listy litewskie — 12,7 proc.

Podział mandatów będzie prawdopodobnie następujący: 25 posłów kłajpedzko - niemieckich oraz 4 posłów litewskich.

Kradzież ważnych dokumentów

Z biura głównego zarządu stronnictwa socjalistycznego w Kopenhadze zostały skradzione poufne dokumenty, pochodzące z duńskiego ministerium spraw zagranicznych. Dokumenty te były wypożyczone jednemu z posłów, który należał do komitetu spraw zagranicznych duńskiego parlamentu. W związku z kradzieżą dokumentów dokonano kilku rewizyj i aresztowano osobnika, które nazwisko nie zostało dotychczas ujawnione.

Proces o porwanie gen. Millera w Paryżu

Na zdjęciu Plewicka, żona gen. Skoblina, która została skazana na 20 lat więzienia.

Nowe sensacyjne oświadczenie Chamberlaina

Gdy wybuchnie wojna

to „Trzecia" Rzesza ją przegra...

Na prywatnym śniadaniu, wydanym w czwartek w Izbie Gmin przez b. lorda-majora city londyńskiej, a obecnego posła konserwatywnego, sir George'a Broadbridge na cześć znanego bankiera city londyńskiej, lorda Bicestera, przemawiał w odpowiedzi na toast premier Chamberlain, który wygłosił następujący znamienny ustęp:

„Możemy być pewni, że gdy niemieccy mężowie stanu — przez co nie chcę powiedzieć, że naród niemiecki — zastanawiają się nad możliwymi skutkami konfliktu, o ileby w ogóle konflikt między W. Brytanią a Niemcami powstał, myślą oni nietylko pod kątem widzenia zbrojeń brytyjskich, lecz również pod kątem widzenia wielkich finansowych zasobów W. Brytanii, które w wojnie długotrwałej okazać się mogą czynnikiem decydującym. Jesteśmy tego stale świadomi, a świadomość ta, pewny tego jestem, wywiera wielki wpływ na utrzymanie pokoju świata".

SOJUSZE FRANCJI NIE ULEGŁY OSŁABIENIU

Według informacyj ze źródeł półurzędowych, potwierdzonych przez liczne doniesienia prasowe, minister Bonnet w odpowiedzi na pytania, stawiane na posiedzeniu komisji spr. zagr. Izby deputowanych oświadczył, że zawarte przez Francję bilateralne pakty wzajemnej pomocy po ogłoszeniu deklaracji francusko - niemieckiej nie tylko nie uległy osłabieniu, lecz uwydatniły się jako umowy, bezpośrednio Francję wiążące i zobowiązujące.

B. premier Blum, omawiając w artykule wstępnym na łamach „Populaire'a" wytyczne polityki zagranicznej Francji, oświadcza, że Francja nie mogłaby bez popełnienia śmiertelnego błędu pozostawać w izolacji, odwracając się od reszty Europy. Nawet bowiem, gdyby Francja zdecydowała się na tego rodzaju politykę, nie zyska nic dla swego bezpieczeństwa. Najlepszym dowodem, zdaniem b. premiera, jest sprawa Tunisu.

Pokój jest zagrożony

Prezydent Smetona pesymistycznie ocenia sytuację międzynarodową

W przemówieniu wygłoszonym w Kownie z okazji ponownego obioru, prezydent Republiki litewskiej Smetona wskazał, że po ostatnich zmianach w Europie Środkowej powstały nowe czynniki potęgi i nowe prawo międzynarodowe, a także nowe metody.

Prezydent Smetona pesymistycznie ocenia obecną sytuację międzynarodową, wskazując, że „pokój jest zagrożony, pomimo wysiłków, by go utrzymać. Stosunki kulturalne pomiędzy państwami osłabły, zaś na ich miejsce rodzaju troski przykuwają uwagę. Handel jest utrudniony z powodu zaniku zaufania. Granice państw są pilnie strzeżone, aby nie dopuścić do penetracji prądów, mogących spowodować zamieszki wewnętrzne".

Prezydent Smetona wyraził się, że „małe państwa, pragnące zachować niepodległość, winny być bardzo ostrożne. W Litwie rozlegały się głosy, zarzucające rządowi, że nie spowodował wejścia Litwy w orbitę wielkiej polityki, tak aby potężni sprzymierzeńcy gwarantowali jej bezpieczeństwo. Obecnie głosy te twierdziłyby inaczej po przykładzie Europy Środkowej, wykazującym, jak wielkim niebezpieczeństwem jest dla małych wlezanie się z wielkimi". Prezydent Smetona wskazał dalej, że Litwa dziś powinna prowadzić politykę realistyczną, uzależniając swe decyzje bardziej, niż uprzednio od najbliższych okoliczności, dbając o stosunki ze swymi bezpośrednimi sąsiadami, z którymi ma najwięcej wspólnych spraw.

Co się tyczy Niemiec, to prezydent Smetona podkreślił, że granica litewsko - niemiecka oddawna została ustalona na zasadzie wzajemnego układu i że Litwa powinna utrzymywać z Niemcami dobre stosunki. Litwa powinna szczególnie dbać o to, aby statut autonomiczny był ściśle przestrzegany.

Mówiąc o stosunkach z Polską, prezydent oświadczył: „Po ustaleniu stosunków dyplomatycznych z Polską zawarto, jak wiadomo z Polską wiele układów. Obecnie prowadzone są rokowania handlowe, które, jak należy mieć nadzieję, zakończą się pomyślnie. Stosunki litewsko - łotewskie mówca określił jako doskonałe.

Pozostałą część przemówienia prezydent Smetona poświęcił sprawom wewnętrznym.

Solidarność robotnicza

— 100.000 ludzi strajkuje —

w obronie jednego wydalonego pracownika

Z Londynu donoszą, że zwolnienie jednego z werkmistrzów w angielskiej fabryce samolotów w Brockworth spowodowało strajk przeszło 100 tys. robotników.

Przygotowania Anglii

W najbliższym czasie zostanie wybudowany w Londynie w dzielnicy Holborn pod ulicą Russell wielki schron przeciwlotniczy, mogący pomieścić 77 tys. osób. Plan tego schronu został we środę zatwierdzony przez odnośne władze. W czasach pokoju schron będzie służyć jako wielki garaż samochodowy.

W angielskiej Izbie lordów, lord Birkenhead w imieniu Rządu podał stan liczebny różnych organizacji ochotniczych, przygotowanych na wypadek wojny. W obronie przeciwlotniczej zapotrzebowanie na „opiekunów" (u nas t. zw. komendanci domów), wynosi 420.000 mężczyzn i 100.000 kobiet, z czego zaciągnęło się dotychczas 380.000 mężczyzn i 86.000 kobiet. Zapotrzebowanie sanitariuszy wynosi 140.000 mężczyzn i 220.000 kobiet, zaciągnęło się dotychczas 117.000 mężczyzn i 194.000 kobiet.

Lord Birkenhead nie podał stanu liczebnego lotnictwa wojskowego, który ocenia się na 130.000 oficerów i żołnierzy oświadczył jednak, że zaciąg odbywa się w sposób zadawalający.

Rewolta w Ekwadorze

Rozwiązanie Parlamentu i ustąpienie Prezydenta

Z Quito donoszą, że parlament ekwadorski został rozwiązany. Szereg lewicowych posłów zaaresztowano. Bliższych szczegółów w tej sprawie chwilowo brak.

Z Limy donoszą, że przez cały dzień trwały rozruchy, które wynikły na skutek niezadowolenia garnizonu stolicy z powodu zarządzeń prezydenta Mosquera Narvaez. Po południu przedstawiciele rządu zdołali porozumieć się z delegatami wojska. W najkrótszym czasie ma nastąpić zwołanie nowego parlamentu i obiór nowego prezydenta.

Z depesz trudno się zorientować, jakie było tło zamachu i kto go wywołał.

Sukces demokratów

w gromadzie Okęcia

Otrzymaliśmy wiadomość o wyniku niedzielnych wyborów gromadzkich w gromadzie Okęcie. Na 30 mandatów, 21 otrzymała lista demokratyczna (PPS., Zw. Zawodowe, demokraci). Członkowie Ozonu kandydowali z listy „Komitetu Wyborczego Lokatorów", która otrzymała 9 mandatów. Oprócz nich na liście tej kandydowali 2 członkowie Klas. Zw. Zaw., którzy otrzymali mandaty w liczbie wspomnianych 9-ciu.

Pożar pogrążył

4 miasta w zupełnych ciemnościach

W zakładach elektrycznych miasta Kingston nad Tamizą wybuchł w środę pożar, który spowodował szkodę 100 tys. funtów i pogrążył w zupełnych ciemnościach domy i ulice 4-ch miast: Kingston, Surbiton, Richmond i Twickenham. We wspomnianych miejscowościach przestały działać nawet telefony. Wśród mieszkańców tych miast panuje wielkie oburzenie — że nie było możliwości jakiegoś zastępczego oświetlenia, albowiem na skutek pożaru elektrowni w Kingston 200 tys. ludzi błądziło przez dłuższy czas w zupełnej ciemności.

Strajkujący chłopi

zranili gubernatora w Meksyku

Gubernator stanu Vera Cruz w Meksyku został wczoraj raniony przez strajkujących chłopów w chwili gdy chciał się osobiście zapoznać z przebiegiem rozpoczętego we wtorek strajku. Strajkujący uniemożliwiają dostawę transportów żywnościowych do miasta Vera Cruz tak, iż daje się tam już odczuwać brak kukurydzy, ryżu i jarzyn. Począwszy od dnia dzisiejszego będzie miasto również pozbawione mięsa.

M.S.Z. zasypywane podaniami

Żydów pragnących wyemigrować z Polski

PAT donosi: Od dłuższego czasu ministerium spraw zagranicznych zasypywane jest listami i podaniami Żydów, pragnących wyemigrować z Polski. Zgłoszenia te nie mogą być załatwiane przez ministerium spraw zagranicznych, lecz powinny być skierowane bądź to do syndykatu emigracyjnego, bądź to do żydowskich organizacyj społecznych, uprawnionych do udzielania informacyj i porad emigracyjnych.

Poza tem ministerium spraw zagranicznych otrzymuje zarówno od poszczególnych żydowskich organizacyj zajmujących się sprawą emigracji jak i od poszczególnych jednostek żydowskich liczne memoriały i projekty, dotyczące organizacyjnej i finansowej strony tego zagadnienia. Projekty te, zawierające niejednokrotnie trafne i celowe sugestie nie mogą być przedmiotem indywidualnych odpowiedzi. Uwagi i sugestie zawarte w tych memoriałach i świadczące o nader żywym zainteresowaniu społeczeństwa żydowskiego problemem emigracji będą jednak należycie uwzględnione w momencie, kiedy drogą wysiłku zarówno Rządu polskiego, jak i społeczeństwa żydowskiego przezwyciężone zostaną przeszkody utrudniające wznowienie ruchów emigracyjnych w rozmiarach odpowiadających potrzebom państwa i samej ludności żydowskiej.

Moskwa-Nowy Jork

Regularna komunikacja przez Biegun

Sowieckie biuro marynarki cywilnej oficjalnie zakomunikowało, iż zamierza uruchomić regularną komunikację na trasie Moskwa — Nowy Jork via biegun północny. Komunikacja odbywać się będzie na samolotach M. 3435 zaopatrzonych w 3 silniki o ileś tysięcy koni każdy. Samoloty te mogą wziąć na pokład 32 pasażerów oprócz obsługi i pilotów. Samoloty te zostaną wypróbowane z początku na trasie Moskwa — Władywostok. Obecnie wielkie zakłady samolotów w Moskwie przystąpiły do budowy kilku samolotów przeznaczonych dla projektowanej komunikacji.

Ameryka buduje

największe krążowniki na świecie

Z Waszyngtonu donoszą, że amerykańskie ministerium marynarki stwierdziło oficjalnie decyzję Stanów Zjednoczonych dotyczącą budowy okrętów wojennych 45 tys. tonowych. Przewidziane nowym programem rozbudowy floty pancerniki będą już posiadać wspomniany tonaż.

Burza w parlamencie

Czechosłowacji

Debata w parlamencie praskim [illegible] rządowej i projektu ustawy o pełnomocnictwach [illegible].

W czasie przemówienia członka dawnej ligi Stribny'ego, inż. Schwarza, który krytykował ostro oświadczenie rządowe oraz politykę zagraniczną czesko - słowacką, doszło do ostrych starć pomiędzy nim a premierem słowackim dr. Tiso. Szczególnie wrzawa wzmocniła się w czasie, kiedy mówca oświadczył, że Czesi oswobodzili Słowaków.

Min. Tiso uderzył pięścią w pulpit, a posłowie słowaccy wznieśli protestujące okrzyki. Podobna wrzawa powtórzyła się w czasie przemówienia prezesa klubu posłów partii pracy inż. Necasa, który zarzucał wyborom słowackim, że stoją w sprzeczności z ustawą o autonomii. Przemówienie jego przerywane było gwizdami i okrzykami reakcyjnych Słowaków.

Poseł czeski dr. Rasin zaatakował separatyzm słowacki, wskazując na liczne antyczeskie wystąpienia na terenie Słowaczyzny i na hasło szczególnie popularne w Słowacji: „Precz z Czechami".

Poseł słowacki Cavolsky oświadczył w imieniu rządu słowackiego, że Słowacy rządzą swoim krajem sami. Chcą być panami na swej ziemi i nie pozwolą, aby Czesi mieszali się do ich rządów.

Tragiczny zgon

słynnego lotnika sowieckiego

W Moskwie wydarzyła się tragiczna katastrofa lotnicza, której ofiarą padł znany lotnik sowiecki Walery Czkałow w czasie lotu doświadczalnego, na samolocie najnowszej konstrukcji. Z dotychczas niewyjaśnionych przyczyn samolot spadł z bardzo wielkiej wysokości i rozbił się doszczętnie. Czkałow zajmował ważne stanowisko w lotnictwie sowieckim i posiadał rangę dowódcy brygady. Wsławił się on całym szeregiem udałych lotów pionierskich w okolice podbiegunowe, a w roku ubiegłym dokonał wspaniałego wyczynu lotniczego lotem Moskwa—Vancouver (stan Washington) poprzez Biegun Północny.

Na frontach Hiszpanii

Pogłoski o wielkiej ofensywie gen. Franco

Do Walencji nadeszły wiadomości o poważnych przegrupowaniach wojsk gen. Franco oraz zamierzonym natarciu tych wojsk jednocześnie w Katalonii i Estramadurze. Jak sądzą w Walencji i Barcelonie, główne uderzenie wojsk gen. Franco pójdzie w kierunku Katalonii, podczas gdy działania na froncie Estramadury będą miały charakter demonstracji, mającej na celu związanie części wojsk republikańskich.

W związku z tą przygotowywaną ofensywą, granica hiszpańsko-portugalska, zamknięta jest od 7 grudnia i przekraczać ją mogą jedynie osoby, zaopatrzone w paszporty dyplomatyczne. Hiszpańskie dzienniki nie dochodzą już od dłuższego czasu do Portugalii.

Z Saragossy donoszą, że lotnictwo gen. Franco dokonało w czwartek demonstracji lotniczej w rozmiarach dotychczas niepraktykowanych. Około 500 samolotów dokonało przelotu nad terenami zajętymi przez Rząd republikański.

Z przemysłu włókienniczego

[illegible] dla przemysłu [illegible] w Łodzi [illegible] warunki pracy i płacy — przekazała komisji mieszanej, złożonej z robotników i przemysłowców, ustalenie norm obsługi wrzecion i maszyn na przędzalniach bawełnianych, odpadkowych, wełny zgrzebnej i wełny czesankowej.

Komisja mieszana uzgodniła szereg kwestii, nie udało się jednak osiągnąć całkowitego porozumienia.

Wobec konieczności ostatecznego uregulowania tej sprawy, ministerstwo Opieki Społecznej powołało specjalną komisję, która wyda fachowe opinie i opracuje wnioski, co do ustalenia norm obsługi wrzecion i maszyn wspomnianych kategorii zakładów. Wobec dowolności [illegible] praktyki ustalenie [illegible] pracy w wielu zakładach przemysłu łódzkiego. (PAT).

Zamordowanie szeika

Mahmuda el Ansari pod meczetem Omara

Szeik Mahmud el Ansari wybitny dygnitarz muzułmański i kurator meczetu Omara w Jerozolimie, został zabity z zasadzki przez nieznanego Araba. Na jego życie już kilkakrotnie dokonywano zamachów, zaś wielu członków jego rodziny zostało zabitych podczas ostatnich rozruchów w Palestynie. Zamordowany Szeik był wybitnym [illegible] opozycji przeciwko wielkiemu Muftiemu.

Równocześnie partyzanci [illegible] dokonali [illegible] oddział brytyjski w pobliżu szosy Nablus — Tulkarem. Jeden żołnierz angielski został zabity, dwóch odniosło rany. Przybyłe posiłki rozproszyły partyzantów, zadając im ciężkie straty.

W Hajfie ciężko raniono dwóch Żydów. Władze nałożyły na miasto Hajfę zbiorową grzywnę 200 funtów szterlingów.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Obóz w Zbąszyniu

W obozie Żydów, wysiedlonych z Niemiec, a przebywających w Zbąszyniu, nastąpiły pewne zmiany. Ewakuowano mianowicie wszystkich uchodźców z gmachu dawnych koszar kawalerii i rozlokowano ich w prywatnych mieszkaniach i w rozmaitych salach. Wynagrodzenie za jeden nocleg pobiera się od nich w kwocie 10 gr. Około 70 uchodźców Żydów czeka na dokumenty emigracyjne do krajów poza europejskich. (ATE).

Za kołem polarnym

łowili ryby polscy rybacy

W czwartek powrócił do portu rybackiego w Gdyni polski trawler „Eugeniusz", należący do towarzystwa połowów dalekomorskich „Pomorze", który po raz pierwszy w historii polskiego rybołówstwa łowił ryby poza kręgiem polarnym północnym. Połowy wysokowartościowych ryb polarnych na oceanie lodowatym trwały około tygodnia w czasie panującej tam obecnie nocy polarnej. Trawler „Eugeniusz" przywiózł pełny ładunek ryb, t. j. około 80.000 kg.

A jednak
będą to wybory polityczne

Jeżeli „Gazeta Polska" naprawdę sobie wyobraża, że wybory samorządowe w stolicy będą rodzajem plebiscytu na rzecz p. Starzyńskiego albo przeciw p. Starzyńskiemu, — w takim razie myli się *bardzo gruntownie*. I tak samo głosowanie niedzielne w Łodzi, Krakowie, Poznaniu i w szeregu miast innych nie zamknie się w obrębie zagadnień gospodarczych, społecznych i kulturalnych pracy samorządowej. Doceniamy wszyscy wagę tych zagadnień. Nie mniej — czy to się komuś podoba, czy też nie — dzień 18 grudnia stanie się

próbą sił politycznych,

istniejących realnie w Polsce. Nie nasza to wina, że tak się właśnie sytuacja ułożyła. Jest to *konsekwencja nieunikniona* sejmowej ordynacji wyborczej roku 1935. Należało tę konsekwencję przewidzieć wtedy, w roku 1935... Należało *przewidzieć* i... zahamować pęd do nieprzemyślanych eksperymentów.

Dzień 18 grudnia nie będzie oczywiście, *pełną próbą sił*. Bo wieś *pozostaje narazie poza nawiasem*. Wybory gromadzkie nie dają tu żadnego wskaźnika; ten kto widział kiedykolwiek takie wybory w gromadach niewielkich na oczy własne, — *wzrusza ramionami*, gdy czyta pompatyczne artykuły „Gazety Polskiej". Proszę mi wierzyć, że i lokatorzy jakiegoś domu, wysyłający delegata do gospodarza, by targować się o wysokość komornego, niezbyt dbają o kwestie czyjejś przynależności partyjnej.

Ale *wielkie miasta Polski*, a również i wielkie gromady wiejskie, nie są zbiorowiskiem lokatorów. Nie rozstrzygają one — wielkie miasta — o politycznym obliczu *całej Rzeczypospolitej*. Dzień 18 grudnia rzuci jednak

snop światła

na to, co nazywamy *rzeczywistym układem sił*.

Zorientujemy się:

czy istotnie w okresie dziejowym, kiedy widmo *nowej wojny światowej* zawisło nad narodami, kiedy *sprawa godności, prawa i wolności człowieka* stanęła pod znakiem zapytania, kiedy zachwiane zostały aż po same fundamenty gospodarstwa narodowe, *oparte o ustrój kapitalistyczy*

czy istotnie

jedna, jedyna kwestia żydowska

istnieje dla świadomych i obdarzonych poczuciem odpowiedzialności Polek i Polaków, jak wynikałoby z propagandy wyborczej Str. Narodowego i tak zw. obozu „narodowo - radykalnego", któremu patronuje uprzejmie ks. prałat Trzeciak, jeżeli mowa o Warszawie.

Zorientujemy się:

czy jest tak, *jak my sądzimy*, że Polska Pracująca zdaje sobie sprawę *z ogromu niebezpieczeństw i z ogromu trudności*, które wyrosły przed dalszym naszym rozwojem państwowym. Więc skoro zamknięta była — nie z naszej winy — *droga wyborów sejmowych* w dn. 6-go listopada, — Polska Pracująca rzuci na szalę *świadectwo swojej woli* w dn. 18 grudnia w ograniczonej z konieczności formie.

W poniedziałek będziemy już wiedzieli. Dzisiaj wiemy, że *prawda życia* zaprzeczyła koncepcji prasy „ozonowej", jakoby wyniki dnia 6 listopada stanowiły *ostateczny* głos kraju.

***

Dzień 18 grudnia *może przyśpieszyć zmianę* sejmowej ordynacji wyborczej. Myśl, rzucona na tych szpaltach kilka dni temu, że byłoby dobrze, gdyby plan zmiany prawa wyborczego z r. 1935 wyszedł *z inicjatywy Głowy Państwa*, spotkała się z krytyką ze stanowiska obowiązującej ustawy konstytucyjnej. Nie zdaje mi się by krytyka była słuszną. Nie zamierzałem wcale sugerować, by p. Prezydent Rzeczypospolitej zasiadł przy biurku i napisał projekt ustawy. Ale p. Prezydent *może* zlecić Rządowi dokonanie tej pracy, *może* poprzeć ją orędziem, *może* wziąć na siebie w obliczu kraju — nie tylko Sejmu — *inicjatywę*. Powtarzam to, co pisałem przed kilkoma dniami: *decyzja należy wyłącznie do p. Prezydenta*. Każdy z nas odczuwa wszakże i wyczuwa, że wypadki o znaczeniu historycznym biegną naprzód coraz to szybciej i że *czasu pozostaje coraz to mniej*.

Dlatego dzień 18 grudnia nabrał *tak dużego znaczenia politycznego*.

M. NIEDZIAŁKOWSKI

Pokwitowania

NA UCHODŹCÓW ŻYDÓW Z NIEMIEC

Związek Zawodowy Techników Dentystycznych w Krakowie zł. 50.

NA SAMORZĄDOWY FUNDUSZ WYBORCZY

N. N. z Pruszkowa zł. 5.

NA ROBOTNICZE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI

Niniejszym stwierdzam, że moim powiedzeniem w dniu 6 września b. r. w Stowarzyszeniu Byłych Więźniów Politycznych nie miałam zamiaru obrażać p. Aleksandry Starczewskiej i składam na Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci M. A. zł. 5.

Przegląd prasy

WYBORY SAMORZĄDOWE.

Wyborom samorządowym prasa poświęca, naturalnie, dużo uwagi. „Gazeta Polska" stara się wydobyć dla siebie dogodny „argument" z wyborów gromadzkich, dowodząc, że były to wybory apolityczne. Pisaliśmy już wczoraj, w jakich warunkach odbywały się te wybory (np. w Lubelskim). Zresztą „Czas" słusznie zauważa, że sam OZN. wnosi do walki momenty polityczne. Po co więc skargi na opozycję?

Bardzo ciekawe myśli na temat wyborów właśnie gromadzkich znajdujemy w „Kurierze Polskim". Kpi sobie z usiłowań OZN-owej prasy kucia broni dla siebie z wyników wyborów gromadzkich.

> Tak widocznie wypadło z rachunku i taktyki, aby w przededniu wielkiej niedzieli wyborczej rozchodziły się po kraju owe zwycięskie biuletyny, pełne *fanfar i fanfaronady*. Dla zwostrzenia ciekawości powszechnej i dla *podniesienia serc kandydatów ozonowych.*
>
> Od czasu do czasu w ten nastrój zwycięsko biuletynowy wpadają takie informacje, jak np. o *wielkim sukcesie ludowców w powiecie wieluńskim*, albo narodowców w powiecie łódzkim itd.

A zresztą, słusznie powiada pismo, wybory w gromadzie, liczącej nieraz kilkadziesiąt rodzin, znających się od dziecka, z natury rzeczy nie są tak polityczne, jak wybory w miastach, zwłaszcza większych. Tak wyglądają „mono - listy" w gromadach. OZN na wsi poprostu nie istnieje, — oświadcza dziennik.

Przejdźmy atoli do wyborów w stolicy. Głównym argumentem OZN-u jest działalność p. Starzyńskiego. Tymczasem niezależne dzienniki przypomniały opinię o tej gospodarce p. Jedynaka, obecnego wicemarszałka Sejmu właśnie z ramienia OZN-u. Działo się to na posiedzeniu Sejmu 25 lutego 1936 r. Na te wywody p. Starzyński odpowiedział listem. A na ten list p. Jedynak odpowiedział także listem, w którym czytamy np., że zarzuty dotyczą

> „*zwiększenia wydatków konsumcyjnych* w samorządzie stołecznym, *niepomiernego wzrostu wydatków na emerytury*, niewłaściwej *polityki personalnej, zmniejszenia wydatków na opiekę społeczną, zdrowie publiczne, oświatę* i bezpieczeństwo publiczne oraz *niszczenia majątku przedsiębiorstw komunalnych* przez zbyt wygórowane przelewy na rzecz Zarządu Administracyjnego".

Wystarczy. Właśnie te momenty podkreślaliśmy i podkreślamy stale w swej krytyce. Pocóż się oburzają do spółki „Gazeta Polska" i „Kurjer Poranny"? Przecie to O. Z. N-owa krytyka! Przecie to p. Jedynak pisze:

> Budżet miasta został zrównoważony *tylko pozornie* kosztem obniżenia majątku przedsiębiorstw i zbyt optymistycznie preliminowanych wpływów podatkowych.

Niestety, wszystkich wywodów p. Jedynaka przytoczyć nie możemy. Ale przytoczone wystarczają. A „Gazeta Polska" chce w dniu 18 b. m. zorganizować „plebiscyt wdzięczności" dla p. Starzyńskiego. Czy p. wicemarszałek Jedynak będzie brał udział w tym „plebiscycie"?...

CZY ISTNIEJE EUROPA?

Nad tym zastanawia się „W. Dziennik Narodowy" i przychodzi do wniosku, że chyba — nie bardzo... Stwierdza:

> Upłynęło za dwie lat 20 od końca wojny, a Europa jest w stanie wrzenia, antagonizmy między narodami zaznaczają się z coraz większą siłą. Zamiast n pokojenia widzimy *coraz większy zamęt*. Tak dalece, że nawet najwięksi optymiści zaczynają wpadać w zwątpienie i stawiają sobie pytanie: *czyżby narody europejskie szły ku swej zgubie?*

Pytanie całkowicie uprawnione. Istotnie, Europa przedstawia widok coraz smutniejszy, coraz groźniejszy. To prawda.

Ale kto to spowodował? Każdy obiektywny i rozumny człowiek przyzna, że **państwa faszystowskie**. Właśnie te państwa, w których endecki „Dziennik" widzi **„ODRODZENIE"** ludzkości.

Ale endecy tej prawdy wypowiedzieć nie mogą. Był by to miecz na własną głowę. Więc piszą inaczej: Europa w zamęcie, bo **Żydzi (!) chcą wojny**.

To dopiero „filozofia"!

K. CZ.

Pamiętaj o gwiazdce
i
o Książeczce Premiowej P K O V-ej serii

Polski Monopol Tytoniowy w związku z Międzynarodowymi Zawodami Narciarskimi, które odbędą się w zimie w Zakopanem wypuścił na rynek, na okres zawodów, nowe papierosy o charakterze reprezentacyjnym p. n. „F I S".

Papierosy „F I S" (Federation Internationale du Ski), wyprodukowane z najszlachetniejszych tytoni wschodnich, o smaku zbliżonym do wyrobów zagranicznych pojawiają się na rynku w dniu dzisiejszym i będą w sprzedaży jedynie do końca zawodów „F I S".

Autostrada w Gdańsku
Dwa mosty projektowane przez Wisłę

Gdańsk projektuje budowę autostrady, gdańskiej autostrady. O tym, jak bardzo ma być sztuczny gdański charakter tej autostrady — dowodzi fakt, iż odczyt o tym projekcie wygłosił gdański radca budowlany Borelly w... Elblągu w Prusach Wschodnich. Na odczyt ten zaproszono wyłącznie niemiecką prasę z Prus Wschodnich i z Gdańska.

Według tego, co mówił Borelly, ma ta nowa autostrada zacząć się od autostrady królewieckiej i pomiędzy Elblągiem i Malborgiem przejść na teren Wolnego Miasta Gdańska i pomiędzy Tiegenhof i Neuteich dotrzeć do Wisły. Koło wsi Schönberg ma się zbudować wielki most przez Wisłę, skąd znów droga będzie prowadziła przez zachodnią część Wolnego Miasta koło Gdańska i Sopot, skąd ma potym dotrzeć do autostrady szczecińskiej.

Cel tej autostrady, według oświadczenia Borelly'ego, jest ten tylko, by poprawić braki w komunikacji na terenie Wolnego Miasta, no i oczywiście „połączenie pomiędzy Prusami Wschodnimi a Rzeszą". Kto zna dzieje rozwoju autostrad w Niemczech, z pewnością wie, że z budową ich związane są jakieś uboczne cele, że wspomnimy tylko budowę autostrady przez Czechosłowację, jako linii komunikacyjnej, łączącej Wrocław z Wiedniem, oraz planowane połączenie autostradą Pragi z Rusią Podkarpacką.

„Gdańska" autostrada ma służyć bardziej idealnym celom. Pan Borelly w swym referacie powiedział, iż nowe drogi na Wschodzie są to „mosty łączące narody i usuwające polityczne i gospodarcze trudności". Dalej zaś zaznaczył referent, że usiłowania Gdańska o połączenie się z autostradami Adolfa Hitlera mają ten cel (porozumienie narodów) na widoku.

Jest znamienne, że na tym planie nie kończy się pomysłowość Gdańska. Ponieważ wykonanie tej drogi zabierze dość dużo czasu, ponieważ związane jest z przerzuceniem mostu przez Wisłę, przeto już projektuje się budowę drugiego mostu na trasie pomiędzy Elblągiem a Gdańskiem pomiędzy wsiami Rotebude i Kasemark.

Najciekawsze, że projektowana przez „Gdańsk" autostrada ma przejść przez polskie terytorium, a nie nie słyszeliśmy o tym, by zapytywano gospodarza tego terytorium, t. j. Polskę, o zgodę.

Pożyczka amerykańska dla Chin

Z Waszyngtonu donoszą, że urzędowo potwierdzają wiadomość o udzieleniu przez rząd amerykański kredytu Chinom w wysokości 25 milionów dolarów. Pożyczka ta będzie udzielona za pośrednictwem Federal Export and Import Bank, który otrzymał specjalne pełnomocnictwa. Kredyt jest przeznaczony na zakup maszyn rolniczych, samochodów oraz dostawę benzyny i innych artykułów amerykańskich. Pożyczka, która będzie gwarantowana przez Chiński Bank Państwowy ma być zwrócona po upływie 5 lat.

Jeżow w niełasce
Berja przy pracy...

Potężny Jeżow, do niedawna szef policji politycznej w ZSSR., wpadł ostatnio w niełaskę. Funkcje swoje przekazał przyjacielowi Stalina, Berja, z Kaukazu. Jeżow podobno leży ciężko chory w szpitalu. Pilnują go agenci GPU. Jeżeli wyzdrowieje, los jego przesądzony. Czeka go los Jagody.

Tymczasem Berja zorganizuje osobistą ochronę Stalina; obecnie składać się ma z mingrelczyków (z Kaukazu), osobiście znanych nowemu szefowi GPU. Paryski „Journal" donosi, że Berja zwolnił 600 urzędników GPU. Dwaj najbliżsi pracownicy Jeżowa zostali rozstrzelani.

Berja zabrał się do wielkiej czystki „Komsomołu" (org. młodzieży). Komsomoł — w panice, bo aresztowano setki członków.

Berja zabrał się do czystki organizacyj partyjnych w Leningradzie i na Uralu. Przedstawiciele komisarjatu Spraw wewn. na Ukrainie, na Białej Rusi i na Kaukazie zostali usunięci.

Berja podobno (donosi „Observer") przejrzał osobiście archiwum Jeżowa i wykrył, że w ostatnich 2 latach rozstrzelano bez sądu 503 osób. Sprawa ta została przekazana prok. Wyszyńskiemu.

Jednocześnie podobno w toku jest rehabilitacja Bluchera. Blücher został nawet przyjęty przez Stalina. Nacisk armii podobno zmusił Woroszyłowa do zbadania sprawy Bluchera. Zbadanie wykazało, iż oskarżenie Bluchera jest pozbawione podstaw.

REFLEKSJE

Wychowanie

Na ostatnim Kongresie wychowawców fizycznych można było stwierdzić, że sprawa WYCHOWANIA FIZYCZNEGO nabiera coraz większej wagi. Powstał osobny wydział wychowania fizycznego; — powstają kluby sportowe, przysposobienia wojskowe i ćwiczenia młodzieży od najmłodszych lat, obozy skautowe itd.

Wśród tej zrozumiałej dbałości o zdrowie fizyczne młodzieży nie wolno jednak ani na chwilę zapominać, że człowiek powinien mieć nie tylko zdrowe ciało, lecz również ZDROWEGO DUCHA. Obywatel państwa musi umieć nie tylko bić w ziemię obcasami w takt komendy, lecz również musi mieć TĘŻYZNĘ DUCHA I CHARAKTER, — a to może osiągnąć tylko w warunkach PRAWDZIWEJ WOLNOŚCI.

Tam, gdzie nie ma wolności — nie ma też silnych charakterów, choćby nie wiem jak perorowano o nich ex catedra, przez radio czy przez skrępowaną prasę. Bez wolności muszą wyrastać jednostki słabe, ulegające każdemu naporowi, — przylizujące się każdemu, kto ma władzę, — karierowiczowskie, obłudne, nieufne, skryte, — gotowe poniżyć swą godność wobec silnych, a brutalne wobec słabych, — okrutne i bezlitosne...

To też patrząc na przerzucanie się młodych ludzi z jednego obozu do drugiego — zależnie od „koniunktury" i możności zrobienia kariery,—na ich ekscesy antyżydowskie i akty brutalności nawet wobec kobiet — drżę nieraz o przyszłość, — zwłaszcza, gdy uświadomię sobie stanowisko i wykłady niektórych profesorów, propagujących, zamiast umiłowania wolności — pogardę dla niej i przeświadczenie, że w społeczeństwie wystarczy posłuch i dyscyplina.

To, że spaczenie duchowe w tych warunkach jest nieuniknione — można dostrzec tu i ówdzie wśród ludności żydowskiej, która dotąd jeszcze nieraz nie wyzbyła się wad, wynikających z długowiekowej niewoli,—oraz wśród chłopów pańszczyźnianych, którzy dopiero po zdobyciu równych praw politycznych zaczęli się podnosić i prostować swe grzbiety i dusze.

Ludzie BEZ PRAWDZIWEJ WOLNOŚCI mogą ROZWIJAĆ SIĘ FIZYCZNIE, ale muszą KARLEĆ DUCHOWO I MORALNIE, SKRĘCAĆ SIĘ I SPACZAĆ. To jest tak, jak z rośliną, która — odcięta od słońca — będzie się wić, łamać i kręcić, by tylko dojść do upragnionych promieni, — ale nie wystrzeli nigdy prosto i śmiało ku słońcu.

Dlatego ci, którzy z jakiegokolwiek względu — na wygodę życiową czy na umiłowanie władzy—zadowalają się WYCHOWANIEM FIZYCZNYM przy SKRĘPOWANIU WOLNOŚCI, biorą na siebie wielką odpowiedzialność wobec przyszłości narodu za dzisiejsze eksperymenty edukacyjne.

n. t.

Jutro, w niedzielę głosujemy
na listy Wolności, na listy Polskiej Partii Socjalistycznej i Klas. Zw. Zawodowych

TAPCZANY „LECHÓW" Szczyt techniki. Żądać wszędzie z tabliczką rejestracyjną FOTELE — ŁÓŻKA AMERYK. Warszawa, **ŁUCKA 14** (przy Żelaznej) tel. 6-81-52.

18 grudnia

Pod takim tytułem ukazał się w ostatnim zeszycie „Epoki" artykuł pułk. dr. St. Więckowskiego. Za zgodą redakcji „Epoki" zamieszczamy artykuł w całości. Red.

Organizująca się we własnym stronnictwie demokracja polska stanęła w obliczu wyborów w chwili swych narodzin, jako grupy ukonstytuowanej. Wielu ludzi wciąż jeszcze nie chce wiedzieć o naszym istnieniu, dla innych znów jesteśmy jakoby czymś cieniem czy mgławicą. Niechaj tak myślą! Niewątpliwie kadry ścisłej organizacji stronnictwa rozwijają się stopniowo. Zasięg naszej sieci nie rozszerza się gwałtownie po powierzchni nurtu życia. To prawda. Staramy się umocować ją na dnie. Jak dotychczas — nie nadaremnie. Natomiast ludzie przywykli od wielu lat do rozumowania kategoriami polityki, powiedzmy, realnej — nie bardzo zrozumieć mogą po co mieliby zbliżać się do nas. — Ani zyskać tu nic nie można ani obawiać się nas nie trzeba. — Więc po co?

Słusznie. Zgadzamy się tym chętniej, że pomimo wszystkiego, co możnaby przeciw temu powiedzieć, przepełnione bywają sale naszych zebrań, odczyty nasze przyciągają tysiące słuchaczy, lokal nasz — tak niedawno dopiero otwarty — nie świeci pustkami nigdy. Więc gdy tylu ludzi interesuje się naszą ideologią i pragnie kontaktu z nami, to nie że nie bylibyśmy całkowicie osamotnieni tak że w dniu wyborów, gdybyśmy wystąpili z własną listą kandydatów. Dlaczego tego nie robimy?

Otóż niewątpliwie nie dlatego byśmy czyimkolwiek cieniem byli, albo też nie cenili należycie samodzielności naszej organizacji. Względy podobne mogłyby być kiedyindziej istotne. Dzisiaj sytuacja zmusza nas do operowania innymi kategoriami, do wyjścia z zaścianka do koalicyjnego działania na reducie demokracji.

Przegrupowanie sił na płaszczyźnie naszego życia zbiorowego zmierza wyraźnie do powstania dwóch tylko wielkich bloków ideologicznych. Jednego, który obejmie obóz zoologicznego nacjonalizmu i reakcji społecznej, przesłoniętej zresztą nieraz pseudoradykalnie brzmiącymi hasłami i drugiego, który łączyć winien świat pracy a w nim wszysktich ludzi, dla których ani poszanowanie wolności człowieka ani przywiązanie do ogólnoludzkich ideałów humanitaryzmu, obiektywnego prawa i sprawiedliwości — nie są „oznaką ginących ras".

Jesteśmy przedstawicielami pewnych sfer ludzi pracujących, wysoce cenimy walory indywidualizmu i uniwersalizmu, widzimy w nich dwa ramiona Ducha ludzkiego, które wypielęgnowały cywilizację świata. Nacjonalizm jest według nas paroksyzmem choroby pozytywnych i twórczych uczuć patriotycznych. Czyż byłoby do pomyślenia, byśmy, stojąc na takich podstawach ideowych, nie uszeregowali się dzisiaj, w momencie rozpoczynającej się rozgrywki sił faszyzmu i demokracji, ramię przy ramieniu obok tych, którzy świata pracy polskiej i ofiarnego patriotyzmu polskiego od pół wieku prawie są czołowymi przedstawicielami? Obok P.P.S.!

Stronnictwo demokratyczne jako odrębna, o własny program opierająca się organizacja polityczna, będzie w przyszłości niewątpliwie odmiennymi niejednokrotnie kroczyć drogami niż Polska Partia Socjalistyczna. Na dzisiaj jednak i na jutro najbliższe mamy cel wspólny.

Jeśli obserwatorowi stosunków panujących w życiu naszym wydawałoby się, że stronnictwo reakcji nacjonalistycznej toczące od chwili swego założenia tj. od 40 z górą lat nieprzerwaną walkę z obozem postępu i demokracji o duszę Narodu — przegrało w niej wszystkie bitwy a wojnę pomimo to wygrało — byłby to jednak sąd, pomimo wszelkie pozory, bardzo powierzchowny. Ci co zasłużyli tak rzetelnie na uznanie z ust reakcjonisty rosyjskiego, który patrząc na objawy ich uległości w Dumie petersburskiej z uśmiechem pochwalał ich mówiąc: bat to jednak dobra rzecz, ci sami, którzy później skompromitowali się jeszcze sto razy jako odpowiedzialni za swoje czyny obywatele i wtedy gdy bojkotowali legiony Józefa Piłsudskiego i gdy uciekali z broniącej się przed wrogiem Warszawy i gdy kopali grób dla pierwszego Prezydenta Polski — ci degeneraci naszego ducha i odszczepieńcy od naszych tradycyj — nie zawładną nigdy duszą Polski. Tysiąc lat naszych dziejów politycznych stworzyło Naród Polski, ukształtowało jego duszę, wysubtelniło jego sumienie.

Można łatwo zarazić się gorączką od chorego sąsiada. Istoty swej natury nie zmienia szybko ani człowiek pojedyńczy ani naród. Nie byliśmy nigdy narodem raubritterów, nie panowało u nas nigdy Prawo Pięści. I dzisiaj chcemy na własnych, nie na obcych wzorach kształtować nasze życie. I dla tego musi znaleźć się w Polsce odpór przeciw zalewowi fali faszyzmu i dla tego wysiłek demokracji, której zadaniem, jest kontynuować wielkie tradycje naszych dziejów, musi być zwarty i jednolity.

Powierzchnia naszego życia publicznego pokryta gruzem rozbitych urządzeń i instytucyj demokratycznych, powleczona jest, jakby siecią pajęczą co z dusz zakłamanych lub zastraszonych sączy się jak z organu owadów, by nas otoczyć i omotać sztucznym jakimś woalem według obcych niepolskich tkanym wzorów. Światło jasnego dnia słonecznego załamując się jak w pryzmacie w oczkach tej sieci zabarwia nam pole widzenia na brunatno. Świat otaczający widzimy jakby cudzymi oczami, zaczynamy go ujmować inaczej, niż go widział Kościuszko, Mickiewicz, Traugutt... Obce, niepolskie kryteria uczymy się stosować do oceny ludzi i zjawisk. Od wrogów naszych zaciętych zapożyczać chcemy kanony życia zbiorowego. Jest nawskroś paradoksalny w istocie swojej ten najnowszy nasz nacjonalizm tak w istocie swojej wybitnie obcy polskiemu duchowi i tradycji polskiej, tak wyraźnie nacechowany złowróżbnym znakiem „made in Germany".

Razem z całą demokracją polską jesteśmy przekonani, że najbardziej palącą koniecznością dnia dzisiejszego jest wspólny zbiorowy wysiłek, aby rozerwać pęta złowieszczej sieci. Gdy w życiu naszym publicznym hasła najreakcyjniejsze wydają się bliskimi tryumfu, gdy głośno mówić już można o tym, by część obywateli naszych tylko na zasadzie pochodzenia pozbawić równych z innymi praw, wtedy, zaiste, nie czas myśleć o ochronie integralności partyjnej. Wtedy musimy zwierać szeregi, jednoczyć wysiłek, by zmorę faszyzmu odpędzić precz z polskiej ziemi, która nie była nigdy ojczyzną prawa mocniejszego i nie zechce nią zostać i nadal. I dla tego idziemy do wyborów razem z Polską Partią Socjalistyczną.

DR. STANISŁAW WIĘCKOWSKI

„PRASA"

Wyszedł z druku Nr. 11 „Prasy", organu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, poświęcony zagadnieniu informacji prasowej.

Artykuł wstępny p. W. Baranowskiego p. t. „Informacja jest duszą prasy" omawia doniosłe znaczenie informacyjnego charakteru prasy z punktu widzenia dokładnych i szybkich informacji, jako wartości najbardziej poszukiwanych przez szerokie rzesze czytelników.

Oświetleniu stosunków między prasą, a agencjami informacyjnymi poświęcony został wywiad redakcji „Prasy" z dyr. Mieczysławem Obarskim i red. Stanisławem Strzetelskim.

Dalej zeszyt zawiera referat p. t. „Prostowanie fałszywych wiadomości prasowych" wygłoszony przez dyrektora Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism p. Stanisława Kauzika na dorocznym VI Kongresie Międzynarodowej Federacji Związków Wydawców (FIADEJ); podany jest również tekst uchwał VI Kongresu „FIADEJ'u" w sprawie nieścisłych i obraźliwych wiadomości. Działalność informacyjną dzienników w dziedzinie spraw gospodarczych omawia dr. Wojciech Zaleski w artykule p. t. „Informacja gospodarcza w dzienniku". Dalsze kolumny zeszytu poświęcone zostały najaktualniejszemu obecnie zagadnieniu w dziedzinie prasowo - wydawniczej, a mianowicie nowemu dekretowi prasowemu; pełny tekst dekretu dołączony został do Nr. 11 „Prasy", jako dodatek bezpłatny.

Ponadto zeszyt zawiera analizę sprawozdania Związku Papierni Polskich za 1937 r. p. t. „Polski przemysł papierniczy w 1937 r." oraz dalszy ciąg uwag i obserwacji z dziedziny reklamy i propagandy w prasie krajowej i zagranicznej, zawartych w cyklu artykułów pod ogólnym tytułem „Prasa — propaganda — reklama" (F. G.).

Artykuły: „Sprawa kosztów przesyłek gazetowych" Cz. Nowotnego, „Sukces polskiej prasy technicznej na targach w Bari" M. Woydyłły oraz notatki: „C. O. P." i „Bałamutne Cyfry" zamykają część artykułową zeszytu, poczem następują rubryki stałe: Prace Związku Wydawców, Organizacje i sprawy dziennikarskie, Kronika krajowa, Prawo i Prasa i Prasa na szerokim świecie.

KTO PALI PŁASKIE WINIEN SPROBOWAC „PŁASKIE EXTRA", POZOSTANIE PRZY NICH

Tabela wygranych

2 dzień ciągnienia III klasy 43 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

150.000 zł. nr. 54849.
15.000 zł. nr. 128268.
Po 10.000 zł. n-ry: 54642 87172.
Po 5.000 zł. n-ry: 49726 107018.
Po 2.000 zł. n-ry: 15682 25740 38343 89130 145569.
1000 zł. nr. 84561.
Po 500 zł. n-ry: 3920 24560 45102 46550 47725 50334 53140 70393 83441 88398 95100 98396 115349 148544.
Po 250 zł. n-ry: 696 5337 7110 15104 15561 16125 23967 24045 25477 28451 32061 32568 33826 38605 42400 46223 48579 48862 50617 60282 60296 60589 61782 62277 63789 70318 77017 77978 78537 79591 90127 90895 96946 97635 99516 100865 101623 101640 101898 104129 105895 109410 110870 114149 116641 121315 124237 127000 129505 131814 134423 136930 137614 138652 138841 138869 139513 143246 147296 149778 153111 155094 157034 157723 157794 157916 159076.

PO 125 ZŁ.

504 78 1001 90 213 566 2115 100 411 78 551 3538 697 5203 337 555 6262 7009 71 393 483 585 8881 9683 875 911 10891 737 11288 305 689 12387 515 13783 872 14164 513 [illegible] 818 15470 530 831 16093 137 667 834 17573 636 18256 623 739 19003 167 337 12078 92 22272 23313 24410 870 78 25138 64 304 27721 98 28064 348 524 723 900 34 29712 15 832 [illegible] 471 31245 445 573 706 916 [illegible] 33120 [illegible] 34516 617 35390 438 62 798 36169 66 261 390 405 37037 576 38145 705 807 39219 376 597 40571 618 41020 890 42326 43028 212 66 553 713 98 44092 860 965 45121 535 933 42 46755 [illegible] 47045 201 208 56 58 463 707 48463 544 633 19 66 49 107 50 417 [illegible]

50053 51324 700 81 909 52219 99 [illegible] 53122 395 492 754 54071 775 877 55134 399 56660 61 57368 584 652 [illegible] 122 241 523 744 61394 942 62245 667 63830 924 64801 958 65104 237 586 673 719 66071 101 275 302 617 57 [illegible] 3 317 791 68791 865 69317 482 525 834 70461 85 71255 434 673 889 72291 55[illegible] 531 73974 74582 75380 637 865 76085 100 725 77337 501 609 705 78017 581 673 992 79040 252 634 763 852 80117 80 573 956 81072 475 82413 619 783 83107 609 89 862 84174 435 [illegible] 85264 940 86601 87027 773 88050 55 216 89244 890 90011 79 283 325 91313 588 739 46 92425 59 935 93395 834 94113 826 920 95119 796 [illegible]21 96050 322 582 [illegible]

100279 341 865 909 101133 246 640 980 102091 95 550 836 959 89 103109 15 464 761 104129 240 309 70 68[illegible] 105103 37 331 785 106071 194 741 958 107429 652 931 108633 920 109091 161 92 607 80 936 110113 937 111917 112426 748 113237 75 312 83 778 114018 126 577 886 115025 383 116000 74 803 117430 749 895 118501 698 736 55 59 904 119323 42 96 437 840 120386 121534 796 938 122003 472 998 124038 109 729 821 29 125146 85 304 552 896 126257 954 127418 789 128484 129021 89 728 80 130014 263 551 131167 956 132419 83 520 86 827 952 133176 291 389 798 957 134164 299 529 823 934 96 135137 633 136124 453 594 607 137329 574 138282 339 427 736 814 907 139337 63 467 637 41 715 822 543 91 140445 508 53 694 141030 207 349 764 142048 78 320 143246 377 474 615 892 945 144334 527 903 145200 482 146387 475 573 147938 148270 46[illegible] 149237 390 686 737 150054 166 204 351 723 910 151079 174 285 547 870 97 152092 722 64 98 153437 658 891 154671 89 155099 468 592 156057 814 74 157 396 458 797 158112 360 638 843 70 159026 135 558 81 636.

Po ZŁ. 62.50

190 [illegible] 488 813 61 85 989 1374 590 688 792 877 2151 352 460 79 521 882 973 3097 99 879 625 47 823 981 4026 456 5146 526 83 764 862 925 61 6397 571 647 90 830 7139 309 29 425 73 518 619 728 84 848 984 8082 390 412 99 562 68 88 95 615 866 80 930 9105 21 47 88 266 357 467 616 54 75 725 37 821 967 10089 381 722 46 777 920 11106 79 215 71 389 594 668 924 12333 469 99 662 848 76 979 13066 760 814 56 928 14103 108 51 54 74 496 502 47 612 820 15209 373 92 759 815 74 909 16302 51 434 827 997 17629 53 57 873 942 18009 165 347 422 63 586 644 801 952 19100 29 652 6[illegible]9 102 887 996 20317 64 511 81 781 842 91 946 21294 309 88 579 92 797 896 904 22032 106 294 399 549 891 [illegible] 64 903 24270 558 72 700 812 25010 197 233 83 367 77 661 728 26295 525 610 68 839 908 27136 528 906 28024 122 415 524 890 909 70 29011 32 75 82 242 307 56 441 558 683 794 30030 80 520 712 64 847 31089 131 234 593 [illegible] 683 [illegible]2 33[illegible]6 71 70 8[illegible] [illegible] 705 36155 229 52 72 451 851 68 83 [illegible] 48 245 306 538 805 39064 531 827 40225 445 517 613 41131 43 [illegible] 99 345 69 [illegible] 947 42139 273 301 420 504 665 71 868 913 43377 614 84 927 83 44168 265 321 514 724 97 860 9331 45007 77 385 94 407 629 882 46000 7 49 [illegible] 280 329 416 58 543 781 913 47117 347 72 404 972 48013 94 95 117 85 217 51 53 448 640 757 74 87 892 49099 285 93 874.

[illegible] 672 73 52025 60 88 96 437 61 645 760 529 53463 510 23 32 67 76 613 83 771 896 54029 25 210 373 582 6[illegible] [illegible] 81 179 365 632 52 874 57130 493 555 698 706 58 58003 172 411 565 653 707 59020 22 407 500 609 46 95 918 60002 10 189 97 292 339 72 406 549 [illegible] 61207 [illegible] 63052 [illegible]06 6[illegible]3 [illegible] 208 413 516 611 63 [illegible] 281 83 337 68 70 416 [illegible] 69067 225 [illegible] 76 743 46 [illegible]6 60 70149 623 71359 507 42 626 35 94 [illegible] 72071 605 817 73138 224 30 440 [illegible] 706 83 855 74140 76 78 298 474 610 11 17 758 88 890 989 75137 507 [illegible] 891 80064 162 87 561 81078 419 598 635 752 938 82122 212 669 782 911 36 83162 225 491 98 582 659 84196 232 59 326 62 76 708 85167 99 257 406 71 536 678 905 42 86147 235 364 65 638 796 87095 141 293 881 88155 49 202 17 390 893 990 89323 53 76 740 90051 73 131 326 76 435 523 66 772 888 970 91001 369 927 77 92146 51 344 98 461 736 925 93004 9 582 626 745 94059 79 403 28 650 967 95110 840 96051 161 221 66 643 815 40 63 78 95 97342 86 492 95 507 98113 536 655 854 99371.

100146 454 795 920 101360 520 985 102188 210 69 339 641 865 103188 210 69 339 641 805 93 104118 37 246 48 904 105283 331 710 106037 246 642 839 107021 472 889 929 108633 109223 338 86 731 810 73 992 110049 74 345 878 111010 39 154 202 396 573 917 112032 355 501 787 872 986 11305 47 68 195 303 400 513 730 842 114126 321 429 649 72 115117 54 63 209 18 347 481 721 116071 598 734 [illegible] 358 85 552 72 608 45 87 97 126160 557 843 74 934 127042 44 74 92 260 339 536 601 75 92 128048 334 608 753 914 129003 102 649 701 130264 311 503 707 965 131036 83 161 95 357 496 677 132056 70 74 105 62 431 541 991 133013 366 409 57 58 723 44 873 989 134044 87 366 467 519 630 719 68 898 994 135110 276 99 329 422 93 757 136487 677 810 137138 57 60 303 30 400 634 895 903 138355 357 657 69 96 139172 81 301 573 88 868 140254 737 80 850 972 141171 74 207 431 785 918 142229 356 424 553 640 143061 144 524 738 82 837 930 91 144434 540 632 68 865 938 145041 354 431 44 704 809 146055 281 318 71 573 147019 143 538 93 148321 496 572 703 86 817 149083 114 279 404 20 737 150507 53 676 96 151035 474 577 706 37 991 152057 274 349 419 578 90 640 153302 413 518 792 831 154095 178 453 671 791 155088 234 688 805 156259 381 415 50 582 833 157086 [illegible] 233 338 723 [illegible] 159766 926.

III ciągnienie

PO 125 ZŁ.

120 [illegible] 760 1162 2575 689 3557 98 [illegible] 13744 14526 15294 352 597 17204 18069 915 20023 474 583 22556 904 23487 25302 26124 310 27572 819 28385 583 677 807 29106 435 40 30808 31446 32191 978 33083 732 34254 35981 36962 37098 175 38575 797 [illegible] 29 41183 492 [illegible] 42042 43576 833 99 44556 45291 47032 47 302 820 48070 271 419 49223 67

5060 116 893 51265 52584 54412 55979 56390 57627 77 59237 60258 415 61261 62633 64401 66253 883 70379 71412 645 72144 73196 269 75922 76973 77239 62 78331 526 79727 80440 760 986 81185 525 777 82463 83244 712 710 84753 75639 66250 570 87037 436 88485 89055 177 90998 91127 92069 93312 823 94778 96363 97213 576 810 997 99220.

100299 383 902 102003 138 104437 743 944 105826 106230 596 902 107477 562 108269 622 981 109054 779 110287 112552 811 113445 114212 [illegible] 595 116208 830 960 117313 [illegible] 836 119106 292 985 9[illegible] [illegible] 122013 123287 487 [illegible] 126814 127090 233 919 128090 256 557 129122 732 62 133646 134187 516 634 135279 136809 137130 468 138237 900 139852 140195 364 141018 699 143977 144002 509 145071 413 146459 547 147219 846 148426 149324 607 151129 152282 956 63 153240 914 154548 730 155462 156560 158173 571 717 159001 333 [illegible]

Po ZŁ. 62.50

291 332 52 1192 246 33 355 87 770 [illegible] 925 3066 127 994 5471 830 6167 81 7722 981 8019 783 872 9034 183[illegible] 586 10697 11465 12160 202 530 74 80 802 925 13660 865 80 14121 231 813 15364 16251 455 869 7064 287 613 768 18063 580 956 19082 228 909 20028 211 318 911 21199 333 68 574 990 22345 919 22 85 23410 517 48 911 24277 491 658 830 909 91 25295 951 26311 947 27570 28026 297 913 79 29363 533 684 30191 308 770 873 31108 458 784 32228 324 458 587 33082 314 888 35497 709 36120 94 37069 103 38230 373 441 547 691 864 39410 422 34 78 84 802 953 40039 437 645 41389 717 42865 80 43100 632 79 944 68 44337 663 45151 435 49 851 46106 47 848 94 47270 745 893 933 79 48391 787 818 49091 453 739 947.

50116 57 51298 338 446 596 699 764 219 52203 6 500 21 53106 38 338 837 54448 55183 242 62 349 55 90 416 610 756 56042 107 724 57 921 57042 281 618 58008 103 265 918 59141 94 467 748 60421 958 61189 328 406 62370 493 809 64922 405 65484 66337 994 67793 69082 126 517 971 70544 83 71171 482 544 72428 45 957 73046 [illegible] 706 984 88082 157 788 672 94 844 939 91 89611 90208 732 899 91173 92028 93107 571 94520 95132 325 400 781 828 921 96074 486 514 781 816 97528 723 828 43 98231 475 595 99521 819.

100107 63 201 23 37 101130 102649 963 103591 104707 45 807 105000 106402 72 108430 631 46 109240 387 699 841 110506 111448 625 47 112106 98 757 113824 951 114590 923 115013 116009 430 703 31 904 117986 118704 926 50 119222 395 519 60 679 120132 39 389 518 121150 546 905 122582 123749 76 124040 350 65 434 985 125007 126052 57 253 494 643 97 127105 13 524 128037 176 81 220 71 129004 596 840 130359 822 53 131098 169 88 132367 798 135193 [illegible] 752 854 136126 363 413 17 137515 611 84 138292 361 [illegible] 139011 563 638 93 702 140272 978 141200 301 637 142307 32 448 649 813 99 143030 59 209 455 76 678 844 144556 790 145045 563 775 146059 169 354 791 147036 575 860 72 988 148532 149167 257 407 602 15[illegible] 888 151123 565 152046 86 153221 438 864 154142 352 510 70 693 155037 470 593 156085 109 412 95 [illegible] 157037 361 158454 619 159683 [illegible]

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

50.000 zł. n-ry 51830 56387.
20.000 zł. nr.: 106048.
15.000 zł. nr. nr.: 7745 137238 145977.
10.000 zł. na n-ry: 23991 54086 75827 126890 130776 137025 141115 147124.
5.000 zł. na n-ry: 24670 27529 37359 38096 62056 68437 112260 132191 154258.
Po 2.000 zł. 7540 [illegible] 79096 [illegible] 87170 99[illegible]
Po 1.000 zł.: 4676 7109 8580 11700 29236 34409 40370 40715 80120 100492 129144 130999 135679 151773 151587 [illegible]
Po 500 zł.: 6670 16492 17419 17700 20391 21282 30978 48191 49488 51863 51370 53018 53836 56915 57809 81812 91229 99219 104723 117098 118093 118540 119179 132684 134655 141270 158048.
[illegible] 9263 15829 15907 17251 18279 [illegible] 23274 24014 25737 29320 30405 32606 33842 35138 37899 39515 39609 39725 41771 42432 44200 46696 52601 53671 53862 53988 57512 59951 61585 [illegible] 62121 54148 64328 65943 66655 68559 70457 70983 71039 71922 73957 81512 [illegible] 96140 96363 96389 97341 98463 103462 104236 104872 107479 108457 108606 109754 114454 116872 117730 117802 117880 120075 122842 124922 127841 127922 128042 128777 128868 130244 130842 132069 136663 136717 136821 138031 141397 142427 142781 143012 144474 146523 152866 143450 154335 154650 155153 155874 156132 157115 157142 158130 158368 158638 159019 159324.

PO 125 ZŁ.

202 619 1790 801 3135 37 4136 5286 610 892 6226 536 657 7080 282 480 8331 9061 258 10628 11839 962 12348 13025 15361 637 716 923 17069 803 18696 835 19612 20319 740 21252 888 22104 809 23854 94 937 24024 25946 26447 667 785 994 27686 28720 809 33 30392 31126 341 79 33509 731 35139 460 37663 79 38185 39264 40219 574 41553 882 42078 573 43841 44562 45063 73 120 95 548 46529 47159 48353 80 578 49634 50281 748 76 849 989 53828 54843 55252 362 56322 57466 58215 59125 60436 61251 62249 63194 64552 655 66377 67125 71 68157 841 69410 522 70222 71280 614 814 72424 717 73121 74015 454 75286 76846 77463 594 78058 605 79737 55 80762 81010 365 666 715 [illegible] 84192 439 44 85804 86222 41 [illegible]

101669 102638 104557 106053 108084 237 110096 111299 425 643 931 112067 113356 68 443 625 114007 421 116513 753 117252 118250 943 119054 479

[illegible]

130536 131317 440 133029 655 72 135232 683 897 136296 137013 332 518 138387 139728 862 140481 584 141401 852 142140 547 91 143584 144597 145114 248 146228 592 147239 76 420 150189 491 151690 152383 153703 155104 951 156718 157398 870 158207.

Po ZŁ. 62.50

327 1262 302 440 730 38 2320 840 78 3009 285 776 902 5200 908 6153 7383 659 8151 98 302 495 564 848 929 9054 564 625 10002 93 126 69 231 618 950 11513 690 959 12552 805 13440 702 08 14248 450 85 638 703 805 15102 458 16092 103 307 567 84 945 17168 87 416 18143 19156 788 837 20421 698 760 803 21029 22651 91 977 23141 631 24189 836 25645 974 26471 78 974 27178 665 791 28410[illegible] [illegible] 627 719 861 73 989 29720 828 30081 310 737 31205 394 97 406 756 32054 630 635 905 34789 35155 604 36180 456 889 37642 38125 33 570 649 39147 97 215 93 576 674 41430 42[illegible]08 812 34 43042 72 137 318 827 44803 957 45483 865 966 46154 79 545 707 89 47007 169 401 763 48502 689 717 48516 50625 76 735 51439 509 62 52322 476 606 772 53136 259 390 559 73 614 54223 599 681 55037 466 80 632 786 888 910 56362 905 57123 381 426 84 92 403 58577 978 59177 543 963 60077 183 478 606 757 61004 911 62254 506 638 63783 64678 747 825 59 65075 310 523 763 66016 28 620 717 910 67801 68373 824 87 69132 46 316 70018 159 489 71419 538 855 72395 499 73218 74 860 74309 457 649 78

75385 484 596 76582 639 77410 29 64 565 78313 648 747 79119 61 431 84 637 784 80262 81023 758 82330 83230 313 543 97 84629 85353 562 742 86606 741 87074 476 620 88600 857 982 89077 347 656 90231 328 813 91227 397 945 92271 95 645 93222 973 94 225 692 53 95122 318 412 96358 519 732 921 97168 736 919 98054 243 404 64 99458 682

100196 353 101459 910 102608 103427 42 554 695 742 104106 943 105227 428 862 106184 933 107961 108297 109274

111894 904 112847 114168 266 812 79 835 115103 364 678 116345 [illegible] 62 638 117359 697 118647 119057 152 350 811 945

120719 980 121202 814 46 122841 457 675 708 99 989 123010 633 124591 125071 420 63 126167 301 39 783 127138 65 304 12 41 556 871 128082 226 673 129425 77 735

130055 136 349 508 75 661 788 131243 628 132194 324 517 22 57 661 133240 381 795 135019 486 136027 254 137231 138424 838 80 139278 650

[illegible] 338 717 144410 692 145170 228 54 333 828 146205 471 982 147168 812 44 75 605 750 932 148446 649

[illegible] 436 153184 398 [illegible] 155075 156256 365 831 157282 [illegible] 97 158075 132 315 40 159640

Biuro Nansena

Los uchodźców

Instytut Nobla przyznał tegoroczną nagrodę pokojową Biuru Nansena w Genewie. Nagrodę doręczono długoletniemu przewodniczącemu tego, Biura p. Hanssonowi, który w tym roku stanowiska tego nie przyjął.

Ponieważ Biuro Nansena będzie istniało tylko do końca r. b., wszystkie agendy jego objmie Wysoki Komisarz do spraw uchodźców przy Lidze Narodów.

W związku z tym wydrukował p. Hansson w jednym z pism skandynawskich artykuł, w którym przytacza trochę cyfr świadczących o działalności tego biura. W ciągu swego istnienia Biuro interweniowało na korzyść 700 tys. ludzi, uzyskując dla nich zezwolenie na pobyt w kraju, prawo do pracy lub wsparcia dla bezrobotnych albo też dowód osobisty, bez którego dzisiaj nic nie znaczy człowiek w świecie.

Biuro najwięcej pracy włożyło w opiekę nad emigrantami, których broniło przed nadużyciami zarówno biurokracji, jak i różnych hijen, żerujących na nędzy ludzkiej. Nowy, olbrzymi trud spadł na Biuro w ostatnich latach, gdy z niektórych krajów zaczęto wydalać masowo obcych lub własnych obywateli. Jakie zmiany przyjęty te wydalania wiedzą ci tylko, którzy bliżej zetknęli się z tym zagadnieniem.

P. Hansson pisze:

„Wydaleń tych — moim zdaniem — nie można dość ostro scharakteryzować. Uchodźców pędzi się z kraju do kraju, gdy cały ich grzechem jest to, że chcą istnieć. Są oni wydalani bądź tajemnie, bądź siłą, a gdy wracają do kraju, z którego ich wydalono, są karani więzieniem jako przestępcy, poczym są znowu gnani z kraju do kraju. Są uchodźcy, którzy osiągnęli rekordy, gdyż byli karani po 20, a nawet 30 razy za niedozwolone przekroczenie granicy kraju, z którego ich już raz wydalono. A przestępstwa tego wcale nie popełnili dobrowolnie, gdyż władze sąsiedniego kraju przerzuciły ich „przez kordon granicy".

RADIO-KORONA „CELIMP" [illegible]

Na Górnym Śląsku

Skutki obecnego ustroju

Do Urzędu Gminnego w Nowej Wsi przybyły ubiegłego przedpołudnia żony bezrobotnych Romana Kściuka i Maksymiliana Łasińskiego, nie posiadające własnych mieszkań. Wobec odmowy gminy przydzielenia im mieszkań, pozostawiły one w Urzędzie kaźna po dwoje dzieci i odeszły. Dziećmi zaopiekowali się urzędnicy, a następnie przez organ gminy odstawiono je z powrotem do matek. Urząd powiadomił o tym policję, która sporządzi doniesienie do sądu.

Włamywacze na kop. „Andaluzja"

Czwartkowej nocy dokonano włamania do biur rachuby kopalni „Andaluzja" w Brzezinach Śl. Złodzieje rozpruli p swą stronę kasy ogniotrwałej rakiem systemem fartuszkowym i skradli zł. 5.762 w banknotach i bilonie. Złodzieje wlamali się poza tym do biur sprzedaży węgla na parterze i skradli tam ze stołu drobną kwotę. Przez nikogo nie zauważeni zdołali ujść z łupem. Ślady zabezpieczono.

Chcieli spalić urząd celny

Nieustalony dotąd sprawca podłożył w piwnicy domu przy ul. 3 Maja 15 w Rudzie Śl. ogień pod mieszkanie naczelnika miejscowego Urzędu Celnego. Ogień został zauważony przez służbę i w porę ugaszony.

Groźba skupu starych butelek

Chodzą słuchy, że Dyrekcja Monopolu Spirytusowego, ma zamiar rozpocząć skup starych butelek.

Jeżeli to miałoby być prawdą, to musimy z całym naciskiem podkreślić, że stanowisko Dyrekcji Monopolu Spirytusowego zmierzałoby do *pogłębienia i rozszerzenia bezrobocia w Polsce.*

Centralny Związek Robotników Przem. Chemicznego w Rzplitej Polskiej zawarł ze Związkiem Hut Szklanych ponowny układ zbiorowy pracy, moc, którego robotnicy, zatrudnieni w liczbie ok. 8-iu tysięcy, otrzymali podwyżkę płac od 4 do 6%. Wywalczenie zakazu skupu starych butelek, który państwu nic nie daje, dało stałą pracę *8-miu tysiącom robotników, co w samie zapewniło byt 24 tysiącom ludzi.*

Gdyby wprowadzono skup starych butelek, to Dyrekcja Monopolu zyskałaby parę procent dochodu, zaś skarb państwa straciłby, wypłacając zasiłki bezrobotnym.

Niewiadomo, w czyim to interesie leży skup starych butelek; w każdym razie nie w interesie Państwa.

Związek klasowy zrobi wszystko, aby nie dopuścić do skupu starych butelek i wzrostu bezrobocia.

W interesie wszystkich leży walka z bezrobociem, a nie pogłębianie go.

Gdy był skup butelek monopolowych, to w hutach szklanych pracowało około 4-ch tysięcy robotników nie pełny rok, bez urlopu i t. d. Po zniesieniu skupu starych butelek ma pracę 8 tysięcy robotników przez pełny rok; robotnicy ci korzystają z urlopu i t. d.

E. PRZETACZNIK.

Chrzanów w ogniu walki wyborczej do Rady Miejskiej

Lud pracujący Chrzanowa (woj. krakowskie) głosuje w dn. 18 grudnia na listę P.P.S.

Listy kandydatów P.P.S. i Klasowych Związków Zawodowych Nr. 2.

OKRĘG I.

1. Franciszek Batisz — ślusarz.
2. Franciszek Jeleń—doz. pomp.
3. Karol Oczkowski — ślusarz.
4. Władysław Cieślik—maszyn.
5. Jan Kumala — górnik.
6. Jan Mitas — palacz.
7. Teodor Pałka — kowal.
8. Edmund Gauch — kranista.
9. Leonard Buliński — murarz.
10. Mieczysław Bąk — robotnik.

OKRĘG III.

1. Stanisław Bocian — sekretarz okręg. CZG.
2. Józef Bochenek — dozorca pomp.
3. Julian Zalewski — elektrom.
4. Jan Kozłowski—elektromon.
5. Stefan Bochenek — ślusarz.
6. Piotr Janeczek — tokarz.
7. Karol Durlik — stolarz.
8. Karol Strzemecki — ślusarz.
9. Franciszek Orchel — tokarz.
10. Bronisław Łukasik — tokarz.

OKRĘG IV.

1. Piotr Szarek — kolejarz.
2. Stefan Syska — palacz.
3. Karol Łubasz — kowal.
4. Jan Szmata — górnik.
5. Jan Chałczyński — emer. kol.
6. Ludwik Oleksiewicz — górnik.
7. Jan Oczkowski — hebiarz.
8. Stefan Wójtowicz—ślusarz.
9. Karol Westenholz — górnik.
10. Andrzej Mituś — tokarz.
11. Stanisław Nosek — ślusarz.
12. Stefan Caputa — ślusarz.

W okręgu II. P. P. S. nie wniosła listy, natomiast wniosli tow. tow. z „Bundu". Lista „Bundu" w okręgu II oznaczona została Nr. 2.

Uroszczenia fabrykanta

Pan Martens, właściciel cegielni w Kawenczynie (pow. warszawski) wysyłał przed wyborami gromadzkimi w Kawenczynie odezwy do „swoich" robotników (adresowane imiennie), w których „radzi" im oddać głosy na listę Komitetu „Jedności Gospodarskiej".

W odezwie tej jest „pouczenie", w którym pan Martens zaleca wyborcom, by ci ulotkę jego „przedstawiali" Komisji wyborczej.

Zdaniem p. Martensa komisja jest jakby organem jego. P. Martensowi wolno uważać, że uważać komisję za swój organ. Natomiast komisjom wyborczym tych „przedstawianych" kartek przyjmować też nie wolno. Mimo to komisje kartki takie przyjmowały.

W niedzielę, 13 b. m., odbędą się wybory uzupełniające. Może starostwo warszawskie ukaże tych „przedstawień" pana Martensa.

Wiadomości z całej Polski

LWÓW STAWIA POMNIK JULIUSZOWI SŁOWACKIEMU.

Komisja artystyczna Rady m. Lwowa powzięła decyzję w sprawie miejsca pod pomnik Juliusza Słowackiego. Wybór padł na park im. Tadeusza Kościuszki. Projekt przewiduje przekształcenie parku i architektoniczną oprawę miejsca.

ECHA MORDU W KRAMARZÓWCE.

W nocy z 29 na 30 listopada b. r. dokonano krwawego zamachu na ks. Stefana Fusa w Kramarzówce. Nieznani sprawcy zamordowali księdza, staruszka, liczącego 73 lata, i pobili tak ciężko jego gospodynię Zofię Marzec, że ta po kilku dniach zmarła.

Policja jarosławska wszczęła pościg za sprawcami zamachu. Obecnie aresztowani zostali trzej osobnicy, którzy przyznali się do dokonania włamania do mieszkania Pszonków w Kramarzówce i Pauliny Skiadań w Skopowie, przeczą natomiast stanowczo podejrzeniu o zamordowanie ks. Fusa i jego służącej.

Aresztowani przewiezieni zostali pod silną eskortą do więzienia Sądu okręgowego w Przemyślu.

SAMOCHÓD ROZBIŁ ŚCIANĘ DOMU.

Ul. Sobieskiego w Starym Sączu przejeżdżał samochód ciężarowy, prowadzony przez szofera Karola Habelę z Nowego Sącza. Równocześnie z przeciwnej strony nadjeżdżała fura, załadowana długim drzewem budulcowym, obok której szedł woźnica. W chwili, gdy samochód zrównał się z wozem, spłoszył się niespodziewanie koń i skoczył w bok. Szofer, pragnąc wówczas uniknąć najechania na furę, skręcił w prawo, lecz następnie, wobec znajdującego się tam słupa telefonicznego, musiał z miejsca odbić w lewo. Spowodowało to, że samochód zarzucił i wpadł bokiem na dom Antoniego Barańciaka.

Samochód jest poważnie uszkodzony. W domu zalamała się ściana. W ludziach ofiar nie było.

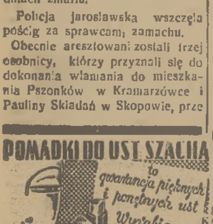
POWIESIŁ DZIEWCZYNĘ ZA ODMOWĘ MIŁOŚCI.

We wsi Glinki w pow. garwolińskim w dniu 30 czerwca br. znaleziono zwłoki 16 letniej Zofii Lidówny, powieszone w stajni na lejcach.

Początkowo przypuszczano, iż dziewczyna popełniła samobójstwo.

Podejrzenie o zamordowanie Lidówny padło na ubiegającego się o jej rękę Józefa Kaniewskiego, za którego zamordowana nie chciała wyjść.

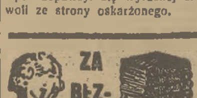
Kaniewski zasiadł w czwartek przed siedleckim Sądem okr. na sesji wyjazdowej w Garwolinie i został skazany na 15 lat więzienia.

Walka z oszczercami

Na sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego w Krasnosielcach w pow. Maków Mazowiecki, odpowiadał z oskarżenia Zw. Społ., „Społem" Antoni Polewiak, który oskarżony był o to, że na kursach rolniczych w tychże Krasnosielcach powiedział do zebranych, że „Społem" dało miliony na działalność komunistyczną.

Na mocy wyroku sądowego, oskarżony Antoni Polewiak skazany został na 3 miesiące bezwzględnego aresztu i 200 zł. grzywny. Sąd dopatrzył się wyraźnej złej woli ze strony oskarżonego.

Z powodu dużego zapasu książek ofiarujemy Czytelnikom „Robotnika" 5 cennych książek za zł. 3.95. Oto one. 1. Adwokat i doradca domowy. Wzory odwołań podatkowych, skarg sądowych, podań do władz i urzędów. Sprawy egzekucyjne, majątkowe, eksmisyjne, rolne, budowlane, spadkowe, wekslowe, kredytowe, wojskowe, małżeńskie. Wzory umów dzierżawnych, ofert, podań o pracę i t. p. 2. [illegible] sekretarz dla wszystkich. Wzory listów prywatnych, ofert, powinszowań i t. p. 3. Zwyczaje i formy towarzyskie. Kodeks o dobrych obyczajach według wymagań życia. 4. „O zdradzie i niewierności małżeńskiej" o czym każdy wiedzieć powinien. 5. „Kobieta i kobietka" chcesz poznać kobietę — przeczytaj ten arcyciekawy zbiór myśli. Cały komplet 3.95. Wysyłamy na listowne zamówienie. Płaci się przy odbiorze. Adres: Praktyczne Książki Polskie, Warszawa — Leszno 60, 41 R.

Już 20 grudnia

będzie do nabycia niezbędny dla każdego człowieka pracy, kieszonkowy, ilustrowany

KALENDARZ-INFORMATOR NA 1939 R.

nakładem naszego wydawnictwa. Kalendarz zawierać będzie 200 stron formatu 15x10,5 cm. i obejmuje m. in.: przegląd sytuacji politycznej, bogaty dział organizacyjny (informacje o ruchu politycznym, zawodowym, kulturalnym, spółdzielczym, poradnik organizacyjny, adresy), geografię polityczną Polski (źródłowe informacje o stronnictwach i ruchach politycznych w Polsce), poradnik prawny, cyfry o Polsce, dział literacki, humor, bogate informacje z różnych dziedzin.

„Kalendarz Świata Pracy"

[illegible] każdego świadomego robotnika i pracownika umysłowego.

Cena ZA SZT. 40 GR. przy wysyłce na prowincję dochodzi opłata pocztowa 10 gr.

Dla kolporterów następujące rabaty: przy zamówieniu 10 sztuk gr. 30 za sztukę, do 50 sztuk gr. 25 za sztukę, ponad 50 sztuk gr. 20 za sztukę.

Zamówienia prosimy kierować do administracji centralnej: WARSZAWA 1, UL. WARECKA Nr. 7 z jednoczesnym przekazaniem gotówki na konto P. K. O. Wyd. „Robotnik" Nr. 175 z dopiskiem „na kalendarz".

WIADOMOŚCI SPORTOWE

SENSACJE DNIA

KUSOCIŃSKI USUNIĘTY Z [illegible]

Specjalna komisja wybrana [illegible] [illegible] Związku Lekkoatletycznego w składzie pp. Nałęcz, [illegible] i [illegible], rozpatrzyła sprawę zbyt kosztownych nagród przyznanych zawodnikom Nojemu i Kusocińskiemu, po biegu 6 km. o mistrzostwo Polski i w wyniku dochodzenia zdecydowała się usunąć Zubera (wiceprezesa WOZLA) i Kusocińskiego od piastowania mandatów i pełnienia prac organizacyjnych na trzy lata, a p. Malita (sędzia lekkoatletyczny) udzielono naganę, zaś Nojego uniewinnić.

BOKS

ESTONIA POKONAŁA WILNO 11:5

W środę wieczorem odbył się w Wilnie międzynarodowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacją Estonii, występującą pod firmą reprezentacji Tallina i reprezentacją Wilna. Zwyciężyli Estończycy zdecydowanie 11:5, mimo to oddali dwa punkty walkowerem z powodu choroby Gridina. Goście okazali się znacznie lepsi od wilnian zarówno technicznie jak i taktycznie.

Techniczne wyniki zawodów przedstawiają się następujące:

W wadze muszej — Lendzin (Wilno) zwyciężył na punkty Paerna (Tallin).

W wadze koguciej — Rusiecki (Wilno) zdobył dwa punkty walkowerem wobec nie stawienia się na ring chorego Gridina.

W piórkowej — Seeper (Tallin) wygrał przez techniczny k. o. w drugiej rundzie z Malinowskim.

W wadze lekkiej — Estończyk Kanepi w najładniejszej walce wieczoru pokonał na punkty Eerga.

W wadze półśredniej — sędziowie [illegible] spotkanie Nilenedra (Tallin) z Mattukowem (Wilno) za remisowe. Rozstrzygnięcie to krzywdzi Estończyka, który był niewątpliwie lepszy od swego przeciwnika.

W wadze [illegible] — Estończyk Raadik zmusił do poddania się Untona (Wilno) w drugiej rundzie.

W wadze półciężkiej [illegible] Leet znokautował w trzeciej rundzie Polakowa.

W wadze ciężkiej — Linnamagi (Tallin) wygrał jedynie na punkty z Blumem (Wilno).

Tradycyjna „Choinka" w Skrze

Dorocznym zwyczajem w niedzielę, dn. 18 b. m. o godz. 19.30 w lokalu własnym przy ulicy Okopowej 43/47. odbędzie się dla członków Klubu „Tradycyjna Choinka Klubowa", połączona z uroczystością jubileuszową R. K. S. „Skra".

DZIAŁ LEKARSKI

„LECZNICA LUDOWA"
NOWOGRODZKA 34, telef. 994.44
Analizy lekarskie (wszelkie) wykonywa lekarz. cały dzień.

WEKER. LECZNICA „Dworcowa" prywatna [illegible] 49 [illegible]
Kobiety przyjmuje lekarka 9 r. 9.

Dr. GISER: CHMIELNA 47
LECZNICA PRYWATNA SPEC. CHOR. PŁCIOWE WENERYCZNE
prywatnie przyjmuje Złota 9 m. 18 w godz. 9—10; 17—[illegible]

AKUSZERKA
M. GARMIZE
Porody, badania, tampony, irrygacje
porady bezpłatne
Przyjmuje panie: 9 — 12 i 5 — [illegible]
LESZNO 27, tel. 12-15-70
1 sień II piętro.

Kącik radiowy

Sztuka wybrania odpowiedniego prezentu nie jest rzeczą łatwą. Wszystkie zagraniczne czasopisma przepełnione są w grudniu radami, jak wybrać najlepszy prezent stosowny do wieku, zamożności, jak wybrać prezent gustowny, taki, który sprawia przyjemność nie tylko drogiej nam osobie, ale taki, któryby dobrze świadczył o smaku kupującego.

Od czasu istnienia radia jednym z najpiękniejszych prezentów jest zawsze odbiornik radiowy. Jest to prezent trwały, zapewniający przyjemność nie tylko w tym momencie, kiedy się go otrzymuje, ale pogłębiający tę przyjemność z każdym dniem i z każdym wieczorem.

Każdy kto chce wybrać dobry prezent — winien pamiętać, że najlepszym podarkiem gwiazdkowym jest odbiornik radiowy.

CO KUPIĆ na GWIAZDKĘ?

Patentowany Rozgłośnik detektorowy za zł. 16. sprawi największą radość w rodzinie.

POLSKIE ZAKŁADY „ATA"
WARSZAWA, Ogrodowa 27.

Radio warszawskie

SOBOTA, 17 grudnia.

WARSZAWA I. 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.00 „Śpiewajmy piosenki". 11.25 Muz. operetkowa (płyty). 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. połudn. 15.00 Konkurs [illegible] dla dzieci. 15.30 Ork. Lwowska. 16.00 Dziennik i Wiad. gospodarcze. 16.[illegible] Kronika literacka. 16.35 Koc. wiolonczelowy w wyk. Gabora Rejto (Węgier). 17.05 „Czym są dla nas uznania", gawęda. 17.20 „Z pieśnią i tańcem przez COP.". 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 Aud. dla Polaków za granicą. 19.15 Ma[illegible] orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława [illegible]skiego Anna Borey — piosenki, Romuald Nardaszewicz — trąbka. 20.35 Aud. informacyjne. 21.00 „Damy i huzary" — opera komiczna Łucjana Kamińskiego (z Poznania). W przerwach: Przegląd prasy i ostatni dziennik oraz Wiad. z Polski w jęz. niem.

WARSZAWA II. 14.00 Ork. Wiłkowskiego i Wróblewskiego. 15.00 Wiadom. sportowe i parę informacji. 15.10 Koncert. Wyk. J. Szczygłówna — sopran, Wł. Walentynowicz — fortepian. 15.45 Życie kulturalne stolicy. 15.55 Program Warszawy — pog. 18.15 Pieśni Schuberta Schumanna w wyk. Stefana Witasa. 18.25 Koncert kameralny. Wyk. J. Lefeld — fortepian, M. Hellik — skrzypce, J. Przybojewski — wiolonczela. 21.00 Soliści: Z. Kapuścińska — sopran, H. Trzonek — altówka. 21.30 Rachmaninow (płyty). 22.45 Tarantele, barkarole i piosenki włoskie (płyty).

NIEDZIELA, 18 grudnia.

WARSZAWA I. 7.15 Pieśń „Najświętsza Panno". 7.20 Ork. Wileńska. 8.00 Dziennik. 8.[illegible] Audycja dla wsi. 9.15 Nab. z kościoła św. Krzyża. 11.45 Radiowy program muz. w okresie Świąt Bożego Narodzenia. 12.00 Hejnał. 12.03 Poranek symfoniczny (z Łodzi). 13.00 Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego. 13.05 Przegląd kulturalny. 13.15 Muzyka obiadowa (ze Lwowa). 14.40 „Wszystkiego po trochu" dla dzieci. 15.00— Audycja dla wsi. 16.30 Recital śpiewaczy Sławy Czerwińskiej. 17.00 — „Małżeństwa doskonałe" — premiera słuchowiska Leonarda White'a (Anglia). 17.30 Podwieczorek przy mikrofonie. 19.30 Nowe nagrania (płyty). 20.15 Audycje informacyjne. 21.20 Kraina uśmiechu — operetka. 23.00 Ostatni dziennik. 23.05 Wiad. z Polski w jęz. angielskim.

WARSZAWA II. 14.30 Soliści:— Janina Godlewska, Stefan Rachoń. 15.05 Koncert z Filharmonii Warsz. 16.40 Program. 16.43 Muz. tan. — (płyty). 21.00 Maurice Ravel (płyty). 22.00 Klasycy wiedeńscy (płyty). 22.50 Muzyka taneczna (płyty).

Lud Krakowa, mężczyźni i kobiety, młodzi i starzy, pracujący i bezrobotni. Wszyscy w dniu 18 grudnia pośpieszymy do urn wyborczych by oddać swe głosy na kandydatów listy nr. 5

O gminę dla ludu! O pracę i chleb dla wszystkich! O dach nad głową i o szkołę dla naszych dzieci! Przeciw faszyzmowi i reakcji! Niech żyje zwycięstwo listy nr. 5

KRONIKA KRAKOWSKA

Wyborcy! Wyborczynie! Robotnicy! Pracownicy umysłowi! Kobiety!

Wybory samorządowe będą wielką rozgrywką polityczną między poszczególnymi stronnictwami w Polsce. Ostatnie wybory do Sejmu nie dały prawdziwego obrazu naszej rzeczywistości politycznej. Do wyborów tych bowiem stanęło tylko jedno stronnictwo: Obóz Zjednoczenia Narodowego, popularnie zwany „Ozonem", który — jak to było do przewidzenia — zdobył 90 procent mandatów poselskich. Inne stronnictwa polityczne — nie wzięły udziału w wyborach sejmowych z powodu złej ordynacji wyborczej, która uniemożliwiła ludności wypowiedzenie swej nieskrępowanej woli.

Wielka radość zapanowała w obozie „Ozonu". Sprzedajna prasa, zawodowi jurgieltnicy otrąbili zwycięstwo, głosząc, że opozycja została niemal całkowicie zniszczona i nie przedstawia dziś żadnego znaczenia...

Nadchodzą jednak wybory samorządowe. „Ozon", dotychczas tak pewny siebie, upojony „zwycięstwem" sejmowym, stracił na tupecie. Do wyborów staje opozycja, zarówno w miastach, jak we wsiach. W miastach masy ludowe idą do wyborów pod sztandarem P. P. S., która mimo trudności i przeszkód, mimo prób rozbicia i terroru, powiększyła swe szeregi.

Cóż robi „Ozon"? Widząc swą nieuchronną klęskę, chwyta się starych metod dawnego BBWR., tak dobrze znanych ludności. Z jednej strony wysuwa hasło apolityczności wyborów samorządowych, z drugiej zaś szuka sojuszników, którzyby poparli go w kampanii wyborczej. „Samorząd to nie polityka", wołają „ozonowcy", chcąc w ten sposób ukryć sens i istotne znaczenie wyborów samorządowych. Dla niepoznaki zmieniają szyld, aby tym łatwiej wprowadzić w błąd i poprostu oszukać opinię publiczną. I oto zamiast „Ozonu" mamy „Chrześcijańsko - narodowy front samorządowy". Firmują ten front ludzie stojący na czele „Ozonu". Jedynym ich programem, to walka z socjalizmem oraz obrona chrześcijańskiego i polskiego charakteru Krakowa. Ale widocznie nie czuli się „ozonowcy' na siłach, by samodzielnie stanąć do walki wyborczej. Znaleźli sobie sojusznika — „Polski Blok Katolicki", złożony z chadeków, zgrupowanych w rzekomo opozycyjnym Stronnictwie Pracy i kilku ludowców, którzy wbrew woli szerokich rzesz chłopskich stanęli w jednym szeregu z „Ozonem", przeciw klasie robotniczej walczącej pod sztandarem P. P. S. o Wolność i Demokrację. W ten sposób powstała lista kandydatów Nr. 3.

Sojuszowi temu patronował ks. metropolita Sapieha, a heroldem zjednoczenia całej reakcji w jednym obozie jest p. Marian Dąbrowski, redaktor i właściciel „Kurierka", b. endek, b. ludowiec, b. bebechowiec, a obecnie ozono-chadek z zabarwieniem endeckim.

Nie tak to dawno jeszcze ci sami ludzie, którzy dziś poszli pod komendę ks. arcybiskupa Sapiehy, demonstrowali przeciwko niemu za jego wystąpienia w sprawie przeniesienia zwłok Marszałka Piłsudskiego. W pochodzie demonstracyjnym kroczył w pierwszych szeregach prezydent miasta dr. Kaplicki i cała elita „ozonowa". „Głos Narodu", organ klerykałów, grzmiał wówczas przeciwko „Ozonowi" w obronie obrażonego majestatu metropolity. Dziś „Głos Narodu" i „Kurierek" prowadzą wspólną kampanię za blokiem „ozonowo - chadeckim', za listą Nr. 3.

„Stronnictwo Pracy", reklamując zawsze i wszędzie swą opozycyjność, znalazło się w jednym froncie z „Ozonem". Do tej dobranej spółki doszlusowali starzy endecy, których hasła nienawiści rasowej, wyznaniowej, narodowościowej i klasowej znalazły wdzięczne przyjęcie w spółce ozonowo-chadeckiej i stały się programem frontu „chrześcijańsko - katolicko - narodowego". I cóż połączyło razem tych ludzi, jaka idea scementowała ten blok? Czy idea chrześcijańska? Nie, bo przecież chrześcijaństwo, nauka Chrystusa, to miłość bliźniego bez względu na rasę, narodowość i wyznanie, a oni głoszą nienawiść. Czy może idea narodowa? Także nie! Lud pracujący Polski pod sztandarem P. P. S. walczył o Ojczyznę, i dziś buduje Ją w pocie czoła, w trudzie i znoju. A więc cóż ich łączy?

Odpowiedź prosta i jasna! Łączy ich nienawiść do wyzwoleńczego ruchu mas ludowych, nienawiść do Polskiej Partii Socjalistycznej, która walczy z krzywdą, uciskiem i wyzyskiem, walczy z przywilejami warstw posiadających. Pod płaszczykiem obłudnych frazesów patriotycznych i religijnych wystąpili do walki przeciw prawdziwej Demokracji, przeciwko Ludowi pracującemu. Oni to z Polski chcą uczynić dom niewoli dla szerokich mas ludowych.

Zdzieramy z ich twarzy maskę zakłamania i fałszu i pokazujemy prawdziwe ich oblicze!

W sukurs tym reakcjonistom idzie stary wróg ludu pracującego, endecja, lista Nr. 4. Nie wiele różni się jej program od programu ozono-chadecji. Ta sama nienawiść do sprawy ludowej, do Socjalizmu, do Wolności. Wołają endecy, że chcą wielkiej Polski i to tylko dla Polaków. A wszak to oni razem z posiepakami carskimi mordowali polskich robotników, walczących o Niepodległość Polski. Wszak z ich szeregów wyszli zdrajcy i denuncjanci. Endecja zdradzała wielką sprawę Polski. Kiedy P. P. S. na swych sztandarach wypisała walkę czynną o Niepodległość, endecy robili ugodę z największym wrogiem Polski — z caratem. Kiedy w bój o Niepodległość i Wolność szły Legiony, endecy korzyli się u stóp moskiewskiego najeźdźcy. A kiedy wbrew ich woli Polska powstała by żyć, knuli spiski, robili zamachy na Rząd Polski; w okresie niebezpieczeństwa, gdy wróg stał u wrót stolicy, endecy wichrzyli przeciwko Naczelnemu Wodzowi i czmychnąwszy do Poznania chcieli tam stworzyć własne endeckie Państwo. Wybranego z woli Ludu pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej, Gabriela Narutowicza, zamordowali, bezczeszcząc tą niespotykaną w dziejach Polski zbrodnią honor i godność Państwa Polskiego.

Dziś propagując zasady faszystowskie i hitlerowskie stali się obcą agenturą. Hasła antysemickie i nacjonalistyczne, to pokrywka, pod którą kryje się interes kliki kapitalistycznej. Krzyczą endecy o wyzysku żydowskim, o konieczności wywłaszczenia Żydów, ale ani słowem nie wspominają o wyzysku ze strony kapitalistów polskich i obszarników polskich.

Księga win endecji, to nieskończone pasmo zbrodni i zdrady narodowej! Endecy rzucają bomby na pochody 1-majowe robotników polskich, napadają, biją i mordują bezbronnych ludzi. Ostatnio na Uniwersytecie lwowskim zbiry endeckie, nie bacząc na powagę uczelni polskiej, w skrótobójczy sposób zamordowali studenta Uniwersytetu, za to tylko, że był Żydem. Ręce endeków zwalane są krwią ludzką, a na ich czele będzie zawsze widniało piętno morderstwa, popełnionego na osobie Prezydenta Rzeczypospolitej Pol-

Społeczeństwo polskie, chłop i robotnik polski musi zawołać wielkim głosem do tych, którzy kalają imię Polski — „precz z brudnymi, krwawymi łapami od Ludu Polskiego!"

WYBORCY I WYBORCZYNIE!

Staje do wyborów Polska Partia Socjalistyczna ze Związkami zawodowymi z listą kandydatów Nr. 5.

Nie kryjemy się pod nowym, zmienionym szyldem. **P. P. S. to zawsze wierna bojowniczka sprawy Ludu Pracującego.** Nam nie potrzeba szumnej reklamy. Nasza przeszłość, nasze ofiary, mogiły naszych najlepszych synów, którzy bohatersko zginęli za Niepodległość, Wolność i Socjalizm, nasza praca i walka w Niepodległej Polsce na wszystkich odcinkach życia społecznego, gospodarczego i politycznego o Sprawiedliwość społeczną, o Polskę Ludową, w której Lud pracujący będzie jedynym gospodarzem — oto nasza legitymacja, z którą stajemy do wyborów! Nigdy nie zdradziliśmy sprawy ludowej, bezkompromisowo, szczerze, wytrwale i nieugięcie walczyliśmy o wielkie ideały Ludzkości. **I tak jak P. P. S. nigdy nie zawiodła Ludu pracującego, tak dziś Lud pracujący nie zawiedzie P. P. S.**

Walka o samorząd, to jeden z etapów walki o nową Polskę. Z jednej strony staje obóz reakcji, faszyzmu, ucisku, ciemnoty i nienawiści, a z drugiej Świat Pracy, Wolności, Postępu, Demokracji i Socjalizmu.

Od Was zależy, kto w tej walce zwycięży! Od Was zależy, czy nad Polską zapanować mają mroki czarnej nocy, czy też ma błysnąć promienny świt Wolności.

Lud Krakowa, miasta, które było kolebką wielkich ruchów wolnościowych, wybierze drogę **prowadzącą do Wolności i Demokracji.** Serce Krakowa przepełnione jest uczuciami miłości dla sprawy Ludu. Lud Krakowa w obliczu wielkich rozstrzygnięć da stanowczą i zdecydowaną odpowiedź na wszelkie zakusy reakcji ozonowo-chadeckiej i endeckiej.

FASZYZM PRZEZ KRAKÓW NIE PRZEJDZIE!
PRECZ Z REAKCJĄ I FASZYZMEM!
PRECZ Z LISTĄ Nr. 3 i Nr. 4.!
Niech żyje Wolność!
Niech żyje Socjalizm!
Niech żyje Rząd Robotniczo - Chłopski!
Niech żyje lista P. P. S. i Klasowych Związków Zawodowych Nr. 5.

Apel

Robotnicy i robotnice! Minęły czasy, kiedy nasi bohaterowie wykuwali z podziemi ideę socjalistyczną za caratu. Bohaterami tymi byli: Waryński, Stefan Okrzeja, Montwiłł Mirecki, Baron i inni, którzy swe młode życie oddali za ideę socjalistyczną, w katorgach carskich i na szubienicach.

Tow. Baron, który mógł otrzymać łagodny wyrok, gdy przekonał się, że jego współtowarzysz stał się zwyczajnym zdrajcą i narzędziem zbrodni w rękach carskich, wolał śmierć straszną od hańby okrutnej, której człowiek świadomy i walczący o honor znieść nie potrafi.

Wspomnijmy o dziejach tow. Ign. Daszyńskiego, którego ciało zmarło, ale duch pozostał między nami na wieki, — wspomnijmy, jaką trudną pracę przeprowadzał w parlamencie austriackim! W 1897 roku pogwałcono prawa robotnicze i ludowe, bo dla mniejszości, dla uprzywilejowanych jednostek, przywłaszczono 353 mandaty, a dla większości narodu pozostawiono do dyspozycji tylko 72 mandaty.

Wtedy tow. Daszyński nie ustąpił z parlamentu, lecz walczył do ostatniej chwili, aż go wyniesiono przez policję z trybuny. On jednak inni towarzysze przy zdecydowanej woli mas ludowych, obalili rząd Badeniego. Daszyńskiego naród nosił na rękach, bo dokonał wielkiego dzieła!

Gdy znów w 1914 roku lud roboczy walczył o wolność Ojczyzny, szlachta uprzywilejowana — książęta, hrabiowie i inni — słała do cara listy dziękczynne i życzyła mu zwycięstwa nad wojskiem polskim, nad Legionami.

A w r. 1920, gdy lud roboczy dokonywał cudów pod Warszawą, ci wielcy, bohaterowie uciekali, co sił starczyło, do Poznania i gdzie który mógł.

Dziś, po tylu trudach, mielibyśmy shańbić i zdradzić Polską Partię Socjalistyczną? Dziś, gdy jesteśmy już na pewnej drodze, jaką nam utorowali własną krwią nasi przodkowie i bohaterowie? Wstyd i hańba tym, którzy poniżają swoją godność robotniczą, idą na lep faszyzmu za byle ochłap! Ten, który sam się sprzedaje Judaszowi, nigdy nie może marzyć o lepszej przyszłości.

Narodem nie mogą rządzić ci, którzy potępiali lud, walczący o Wolność Ojczyzny! Nigdy naród nie powinien do tego dopuścić!

Robotnicy i robotnice! Ktokolwiek z was idzie na lep stronnictw, wrogich klasie pracującej i Polskiej Partii Socjalistycznej, ten wydaje na siebie wyrok nędzy i śmierci głodowej!

Każdy robotnik niechaj da wyraz, że wie, że jest robotnikiem i że jego miejsce jest po stronie czysto robotniczej Polskiej Partii Socjalistycznej, inaczej nigdy z nędzy nie wybrnie.

Aby sobie poprawić byt w przyszłości, obowiązkiem naszym jest głosować tylko i wyłącznie NA LISTĘ POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ i ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH Nr. 5.

„Faszyzm przez Kraków nie przejdzie"

Ukazała się pod tym tytułem wspaniale wydana jednodniówka wyborcza P. P. S., zawierająca dużo artykułów i notatek oraz bogato ilustrowana.

Jednodniówka ta utrzymana na wysokim poziomie, różni się zasadniczo od „literatury wyborczej" ozono-chadeków i endeków.

O poczytności i wartości jednodniówki najlepiej świadczy list jednego z naszych czytelników:

Towarzyszu Redaktorze!

Byłbym największym hipokrytą, gdybym nie dał wyrazu mojej wielkiej radości i podziwu z okazji ostatniej jednodniówki, która wyszła p. n.: „Faszyzm przez Kraków nie przejdzie". Jak daleko [illegible] ta jednodniówka od wszystków reakcyjnych partii „narodowych" i „chrześcijańskich" pieniących się ze złości i nienawiści — zawierających różnego rodzaju inwektywy na ruch robotniczy!

Jednodniówka socjalistyczna to dowód kultury i artyzmu.

Uważam, że każdy kulturalny człowiek powinien tę broszurę przeczytać, ponieważ przedstawia ona nie tylko wartość propagandową, ale i literacką, artystyczną i intelektualną! Lektura socjalistyczna została wzbogacona cennym dokumentalnym wykładem!

Z serdecznym socjalistycznym pozdrowieniem

Wolność!
ROBOTNIK.

Lokale wyborcze listy nr. 5

Kartki do głosowania dla wszystkich okręgów wyborczych otrzymywać można w niżej podanych lokalach. W tych samych lokalach zamawiać można taksówki dla starców i chorych na dzień głosowania.

GŁÓWNY KOMITET WYBORCZY P. P. S.
Al. Krasińskiego 16, tel. 123-14.

OKRĘG I.
Rynek Główny 16, II p., tel. [illegible]
Rynek Główny 33, III p., tel. 176-40.
Rynek Główny 12, III p., tel. 107-77.
Rynek Główny 10, I p.
ul. Sławkowska 6, I p. tel. 155-54
ul. Sławkowska 12, I p. tel. 175-21.
ul. Szczepańska 5, I p., tel. 122-94
ul. Szczepańska 5, II p., tel. 211-45.
ul. Zamenhofa 14, tel. 110-16,
ul. Tomasza 11a, of. I p., tel. 103-10.

OKRĘG II.
Al. Krasińskiego 16, tel. 123-14, 144-41, 149-68.
ul. Krolowej Jadwigi 65.

OKRĘG III.
ul. Czarnowiejska 41, tel. 109-12.

OKRĘG IV.
ul. Batorego 1, II p., tel. 138-27.

OKRĘG V i VI.
ul. Warszawska 15/17, tel. 114-86, 200-17.
pl. Matejki 8, tel. 122-03.

OKRĘG VII i VIII.
ul. Serkowskiego 7.
ul. Wolnica 6, parter.

OKRĘG IX.
ul. Smolki 9.
ul. Wielicka 83.
ul. Krzywda 28.

OKRĘG X.
ul. Twardowskiego 72.

Podwójna miara

Od naszej czytelniczki otrzymujemy pismo:

Od tygodni w związku z akcją przedwyborczą Stronnictwo Narodowe i Blok Chrześcijańsko Narodowy wywiesza liczne plakaty i upiększa mury domów, rynny i parkany wonnymi napisami w rodzaju „Precz z PPS", „Nie kupuj u Żyda" itp.

Przechodzą przedstawiciele władzy i z pobłażliwym uśmiechem spoglądają na to „dzieło". Natomiast ostatnio, gdy i PPS wylepiła swoje ulotki, zjawiła się u dozorców domowych policjanci z żądaniem, by zmyli z murów napisy PPS.

Kina

ADRIA: „Pieśń skazańców" i „Dla kobiety".

„ATLANTIC: „Nancy Steele zaginęła" i „Gra życia".

DOM ŻOŁNIERZA: „Więzień królewski".

PROMIEŃ: „Jezebel".

SCALA: „Alibi".

STELLA: „W ogniu pocisków i „Zdradziecki wąwóz".

ŚWIT: „W cieniu gilotyny".

WANDA: „Hotel w Tyrolu".

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: — „[illegible]".

Śmiertelna zabawa w Dobczycach

Przed Sądem Okręgowym w Krakowie stanęli bracia Wacław i Karol Drozdowie i Edward Połończyk. Akt oskarżenia zarzucał im, że dnia 21.10 b. r. na zabawie w Dobczycach wszczęli bójkę na tle porachunków osobistych z Janem Szmidem.

Wacław Drożdż w czasie bójki zadał Szmidowi cios nożem w pierś, od którego ten poniósł śmierć na miejscu.

Sąd skazał Wacława Drożdża na 3 lata więzienia, zaś Karola Drożdża i Połończyka po jednym roku więzienia.

Radio krakowskie

SOBOTA, 17 grudnia.

6.57 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 8.10 Płyta za płytą... oraz wiadomości bieżące. 11.25 Muzyka francuska (płyty). 14.00 Muzyka obiadowa w wyk. orkiestry rozgłośni katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego (z Katowic). 14.50 Program. 14.55 Sprawy gospodarcze. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Koncert Chóru Dzieci Krakowskich pod kier. Józefa Suwary. 22.55 Lokalne informacje. W przerwie o 23.05 „Zaczarowana skrzynka", felieton Bohdana Brzezińskiego. 23.55 Zakończenie audycji.

NIEDZIELA, 18 grudnia.

8.45 Pogadanka dla rolników: — „Znaczenie kompostu i sławiarki w gospodarstwie rolnym" — wygłosi Henryk Nidjol. 8.55 Muzyka ludowa (płyty). 9.05 „Rozmowy z rolnikami" przeprowadzi inż. Lech Rościszewski. 11.45 Muzyka (płyty z Warszawy). 13.05 „Kultura i sztuka" — „Recenzenci krakowscy w XIX wieku" — wygł. dr. Władysław Dobrowolski. 14.40 „Dobra książka" 14.55 Polskie piosenki. 15.15 Gawęda: „Tynieckie rękawice" — wygł. Stanisław Kaszycki. 19.30 Najnowsze nagrania — melodie z filmów dźwiękowych (płyty). W przerwie Transmisja z życia. 20.10 Lokalne wiadomości sportowe. 23.05 Zakończenie audycji.

Repertuar

Sobota, 17 grudnia „Baba - Dziwo".

Niedziela, 18 grudnia po poł. „Rodzina Whiteoak'ów", wiecz. „Baba-Dziwo".

DR. JAROSZ PO RAZ OSTATNI OPOWIE o swych przygodach i wyświetli swój rewelacyjny film, cieszący się niebywałym powodzeniem, przedstawiający wspaniałą przyrodę gór, lodowców i kanionów Ameryki, liczne sceny z życia dzikich zwierząt [illegible] niezwykle ciekawą Wyspę Kościuszki — w Instytucie Geograficznym (Grodzka 64) w sobotę 17-go o godz. 7.30 wiecz. i w niedzielę 18-go o 12-tej, 4-tej popoł. i 7.30 wiecz.

6 SONAT J. S. BACHA na skrzypce solo wykona w dwóch wieczorach dr. Adolf Billig w Instytucie Muzycznym (ul. św. Anny 2).

Pierwszy wieczór (Sonata I, II i IV) odbędzie się w niedzielę 18 bm. o godz. 20-tej.

„FOTOCYNK"
Franciszek Florkiewicz
Zakład Chemigraficzny dla wyrobu klisz drukarskich na cynku, mosiądzu i miedzi
KRAKÓW, MIKOŁAJSKA L. 6
Tel. Nr. 112-74
Skrz. poczt. Nr. 292.

Radio śląskie

SOBOTA, 17 grudnia.

5.30 „Dzień dobry" — wesoły montaż płytowy. 6.30 Program na dziś. 11.25 Muzyka operetkowa w wyk. Orkiestry Marka Webera — płyty z W-wy. 14.00 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. 14.50 Wiadomości bieżące i giełda. 18.00 Dwa oboje i rożek angielski. Wykonawcy: Wojciech Smyk — obój, Paweł Więcek — obój, Jan Moryś — rożek angielski. Ludwik van Beethoven: Wariacje na temat „La ci darem la mano" z op. „Don Juan" W. A. Mozarta. 18.15 Pogadanka aktualna. 18.25 Wiadomości sportowe.

NIEDZIELA, 18 grudnia.

6.15 Surmy śląskie w wyk. Kwartetu Orkiestry K. P. W. w Katowicach. 6.25 Program na dziś. 6.30 — Gra orkiestra huty „Piłsudski" z Chorzowa pod dyr. kpt. Konstantego Tymosławskiego. 7.10 „Ogrodnik śląski: Wiosna w adwencie" — pogadanka Władysława Włosika. 8.45 Pogadanka dla młodzieży Przysposobienia Rolniczego — wygłosi inż. Henryk Żywiecki. 8.55 Muzyka ludowa (płyty). 9.05 Udział Ruchu Zawodowego w walkach o Niepodległość Polski — pogadanka Edwarda Wawrzonia. 11.45 Muzyka z płyt. 13.05 Przegląd kulturalny. 14.40 „Co słychać na Śląsku?" — opowie red. Adam Mikulski. 14.50 Popołudnie śląskiego rolnika — audycja słowno muzyczna. 19.30 „W niedzielę przy żeleźniaku" — audycja [illegible]